

СПРАВКА
ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯТА ОТ ОБЩЕСТВЕННОТО ОБСЪЖДАНЕ
НА ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

Изготвил становището	Предложение	Отразяване на предложението	Становище/коментар по предложението
<p>Община Белене Цветомир Цветанов, гл. експерт ИР и ОП</p>	<p>Има известни неясноти със (срока за) "връчването" (нов термин за действие с/но § 67 ЗИД ЗОП) на решенията за класиране или прекратяване до участниците. Първо - с §22 от предложението ЗИД ЗОП отменя чл.43 ЗОП, който настоящ чл.43 ЗОП казва, че решенията се изпращат в ТРИДНЕВЕН срок от издаването им - по мейл, факс, поща или куриер. С § 9 от предложението изменителен текст, в чл. 22 се създават нови алинеи 10 и 11, обаче те НЕ(видях да) ПОСОЧВАТ в какъв СРОК от издаване на съответното решение, то следва да се "връчи" на съответен участник?! Новата ал.10 говори за"връчване" на решенията чрез СЪОБЩЕНИЕ което не съдържа в себе си като ПРИКАЧЕН ФАЙЛ самото решение, а дава препратка - линк за публикуваното решение в профила на купувача и хипервръзка към електронната преписка на поръчката. Т.е. излиза, че по смисъла на така формулирания текст в новата ал.10, самите решенията като административен акт вече НЕ СЛЕДВА ДА СЕ ИЗПРАЩАТ (връчват) пряко на участниците, а с едно просто съобщение в мейл те да се уведомяват в някаква примерна форма като - "има издадено решение за класиране/прекратяване по тази процедура по която участвате, на този линк за тази поръчка, моля вижте го(решението)!" Но новия текст на ЗИД ЗОП не казва</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Разпоредбата на чл.22, ал.10 е прецизирана във връзка с въвеждането на електронната платформа по чл.39, ал.1 ЗОП. Това е съобразено и в текста на чл.181, ал.8</p>

	<p>в какъв срок следва да се изпрати това съобщение (по ал.10) - пак ли в 3-дневен срок, 5 дневен,... колко дни от издаването му? И от кой момент следва да се изпрати съобщението - от датата издаването на решението или от датата на публикуването му в Профила на купувача?</p> <p>По-нататък обаче идва противоречивия текст на § 58, там се предвижда, че за публичните състезания решенията СЕ ИЗПРАЩАТ на участниците, по реда на новите алинеи 10 и 11 на чл.22. Е да, ама всъщност РЕШЕНИЯТА за класиране/прекрояване преди това по смисъла на предложената норма на чл.22,ал.10 и 11 само се СЪОБЩАВАТ според предвижданията на §9 ЗИД ЗОП. Има голяма разлика в смисъла на ползваните глаголи. Чл.22, ал.10 изр. първо говори за "с изпращане на съобщение", а изречение второ говори за "Съобщението съдържа информация за публикуване на решението" - т.е. като цяло от чл.22, ал.10 не казва никъде в прав текст, че решението се изпраща в съобщението като прикачен файл, а просто се съобщава, докато с §58 се въвежда друго противоречиво действие за публичното състезание - да се ИЗПРАТИ решението.</p> <p>Няма съгласуваност в предложените текстове като действия на глаголите - §9, ал. 10 казва "върчват с изпращане на съобщение", § 58 ал. 8 казва "...решенията .. се изпращат", после пак при обжалването §67 ЗИД ЗОП казва "от върчването".</p> <p>Посочените конкретно предложени разпоредби, поради голямата си важност и</p>		
--	--	--	--

	<p>значение в административния процес на възлагане, би следвало да се съгласуват абсолютно идентично с използване на едни и същи термини и да бъдат абсолютно недвусмислено ясни и да не търпят никакви тълкувания и различия, а още на пръв прочит на прилагашите този текст и четящите го служители, непосредствено категорично да са разбира само това и нищо друго.</p>		
<p>Община Габрово Тодор Попов, гл. юрисконсулт</p>	<p>1. Относно § 9 във връзка с § 100, считаме че не кореспондира на цялостната политика на въвеждането на електронното управление и комуникация. Електронната поща и факса са едни от най-достъпните, ефикасни и утвърдени средства за комуникация, което вероятно до 2021 година, когато се предвижда да влезе в сила този текст вече технологията ще се е развила многократно. Използването на електронната поща/адрес за връчване на документи вече успешно се използва от Национална агенция по приходите, и други институции. Не на последно място, влизането провеждане на процедурите електронно е значително по-сложно и непознато спрямо електронния адрес и факса, както и оставянето на хартиените документи за изпращане до участниците опорочава електронното провеждане на процедурите. С оглед настоящото становище следва да се предвиди единствено ред при непосочване на електронен адрес или факс от страна на участниците – последиците и как да процедира оценителната комисия.</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Не се предвижда отложено действие на § 9</p>

	<p>2. Във връзка с предвиденото изменение в параграф 25, относно наличието на публични задължения използваме възможността да отправим следното предложение.</p> <p>На първо място с Решение 788 от 2014 година на Министерски съвет е въведена процедура, по силата на която преди да се извършат плащания по договор от страна на разпоредител с бюджет, същият изпраща запитване до НАП относно установяването на липса на публични задължения. При констатиране на такива се пристъпва към погасяването им по реда и условията, предвидени в цитираното решение на МС. Въвеждането на изискване за абсолютна липса на публични задължения (до момента бе само на установени с влязъл в сила акт на компетентен орган), противоречи на въведената процедура.</p> <p>По-ефикасно удовлетворяване на публичните вземания би се постигнало, при положение, че длъжникът е допуснат до пазара (на обществените поръчки) и при спечелването на такава Възложителя да погаси вземането било доброволно от вече избрания Изпълнител, било по реда на цитираното Решение. В противен случай, всички участници следва да са погасили задълженията си, което без източник на финанси – сключен договор или поне реално очакване на такива е по-трудно и вероятно се явява пречка за участие в процедури, което води и до по-слаба конкуренция.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Цитираното решение на МС касае процедура, която се прилага след сключване на договор, преди извършване на плащане. Правилата в ЗОП се прилагат преди сключване на договор за обществена поръчка. В този смисъл те не си противоречат, а се допълват.</p>
	<p>3. В § 30 от проекта на Закона се предвижда изискване за предоставяне на доказателства относно</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Липсва предложение. Предвид рамковия характер на закона не е</p>

	<p>декларираните технически и професионални способности. За част от поставените в ал. 1, т.1-10 ЗОП изисквания е възможно и безпротиворечиво какви доказателства и как да се приложат. Относно обаче все по-широкото третиране на професионалната компетентност, задължителната съдебна практика относно придобиването на професионална компетентност на лицата по граждански договори и други. Ще възникне трудност у възложителите да посочват какви доказателства приемат както и каква е тяхната тежест. В посочения пример Граждански договор за упражняване на строителен надзор достатъчен ли е или следва да се приложат и плащанията по него, удостоверение за приключил договор и прочие. Тези документи вероятно ще са и от Участника, който за да предложи определено лице за експерт, вероятно вече е в някакви договорни отношения, които обаче не са трудови и биха могли да бъдат подложени на съмнение по реда на ал. 2 от същия текст - „Възложителят може да не приеме представено доказателство за технически и професионални способности, когато то произтича от лице, което има интерес, който може да води до облага по смисъла на чл. 54 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.“ и да не се сключи договор по субективни причини с оглед спечелилия участник.</p>		<p>направено изчерпателно изброяване на възможните изисквания (за професионална компетентност), поставени от възложителя, както и документи, с които се доказват. Сред тези документи са дипломи, удостоверения и сертификати (професионална компетентност), посочване на договори с референции към тях за добро изпълнение (опит) и др. По този начин е предоставена свобода на кандидатите и участниците да предоставят такива документи, с които разполагат. В отделни случаи дадено обстоятелство може да се докаже и с повече от един документ. Преценката на доказателствата е на възложителя. В случай че не приеме представените документи и отстрани кандидата или участника, последният може да оспори това решение пред компетентния орган.</p>
	<p>4. В § 42 намирам, че е налице смислово и организационно противоречие. С предвидената промяна се цели предоставяне на възложителя възможност да прави повече от една промяна по реда на ал. 1 от чл. 100, което кореспондира с</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението е породено от неразбиране целта на промените. Отпадането на думата „еднократно“ в ал.1 и допълване на текста е с оглед презициране на правилата, а не</p>

	<p>възможността повече от един участник в различно време да предложат промени в документацията. Съвременно в ал. 3 се поставя изискването промените по ал. 1 да се извършват еднократно. С оглед изчистване на редакцията предлагаме „Възложителят може да прави промени по ал. 1 в 14-дневен срок от ...“ По този начин възложителят може да прави предвидените повече от една промяна по ал. 1, но ограничен във времето до изтичане на 14 дни от публикуване в РОП на обявлението.</p>		<p>промяна в съдържанието им, поради което не е налице противоречие между тези разпоредби. В ал.1 е регламентирано какво и кой може да промени, а в ал. 3 се пояснява, че промените се правят еднократно в 14-дневен срок. По този начин се цели стабилитет на условията в поръчката и защита интересите на страните.</p>
	<p>5. § 68, т 2. Относно стойностите на процедурите, които попадат под контрол по ал. 1, т. 2 от чл. 229. Така предвидените стойности, считаме за твърде високи. Видно от Регистъра на обществените поръчки от последните (към дата 22.06.2018г.) 45 поръчки за строителство едва 40 % са на стойност над предвидения праг, като техни възложители са Държавни структури и големи възложители – АПИ, министерства, големи общини, както и Дружества – секторни възложители и възложители на дейности, финансирани от средства на ЕС и др. сходни. По този начин по-малките възложители, едва ли някога ще попаднат под контрола. Освен това високия праг би дал възможност за публикуване на обособените позиции, като отделни процедури (спазвайки изискванията за вида процедура) с цел избягване на възможността за контрол.</p> <p>Сходна е ситуацията при процедурите за услуги и доставки, от последните (към дата 22.06.2018година) 70 процедури на стойност над 200 000 са около 60 %,</p>	<p>Не се приема</p>	<p>С промените се цели предварителният контрол да обхване обществени поръчки, при които се разходват значителни публични средства, поради което е налице голям обществен интерес. Същевременно акцентът е върху по-големи договори, с по-висока степен на риск, доколкото целта му е да подпомогне възложителите да избегнат грешки, а не да ги санкционира. Обхватът на контрола е съобразен с разполагаемия времеви и човешки ресурс.</p>

	<p>като отново са от по-големи възложители. Част от тях са на стойност близка до попадащата в контрола, както и състоящи се от няколко обособени позиции. Това би дало възможност отново за разделяне публикуването на отделните Обособени позиции като самостоятелни процедури (спазвайки изискванията за вида процедура за цялата стойност на отделните поръчки) и избягване на контрола.</p>		
	<p>б. Предлагаме включването на нов параграф в преходни и заключителни разпоредби, с който да се измени Закона за движени по пътищата в чл. 99, ал. 3 думите „чл. 13, ал. 1, т. 13“ да се заменят с „чл. 14, ал. 1, т. 5“. Промяната следва да се направи с оглед допуснатата грешка при приемането на сега действащия Закон за обществените поръчки. Видно от стенограмите на заседанията, на които е приет закона и проекта на закона и приетия закон, между първо и второ четене е взето решение изключението, касаещи възлагането на обществени поръчки, на юридическо лице, за което са изпълнени едновременно следните условия:</p> <p>а) възложителят да упражнява върху юридическото лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена;</p> <p>б) повече от 80 на сто от дейността на юридическото лице да е формирана от изпълнението на дейности, възложени от възложителя или негови обособени структури или от други юридически лица, контролирани от възложителя;</p> <p>в) в юридическото лице – изпълнител, да няма пряко частно капиталово участие, с изключение на такова, което не е свързано с контролни или</p>	<p>Приема се</p>	

	<p>блокиращи, правомощия и не оказва решаващо влияние върху дейността на юридическото лице; да не се прилага като общо изключение (по чл. 13) и текста на чл. 13, ал. 1, т. 13 от проекта на закон за обществените поръчки, е преместен в чл. 14, ал. 1, т.5 от ЗОП. По този начин изключението се прилага само за публичните възложители.</p> <p>Считаме, че с оглед предвижданите промени на ЗОП е редно да се отстрани и тази допусната при гласуването неточност, в резултат от направените промени по същността на закона, и неотразяване в преходни и заключителни разпоредби, където вече текста към който следва да се извърши препратка е променен.</p>		
<p>Булрад – Дент“ ООД, представявано от управителя Димитър Георгиев Василев</p>	<p>I. Разграничаване на правилата за провеждане на процедури за: - Строителство - Доставка на услуги - Доставка на стоки</p> <p>И допълнително разграничаване на правилата за провеждане на процедури за доставка на стоки за медицински нужди с тезата, че правилата за доставка на лекарствени продукти и медицински консумативи не могат да се отнесат към правилата за доставка на тоалетна хартия, канцеларски материали или хранителни продукти.</p> <p>В тази връзка, бихме желали да се разгледа и въпросът за използване на подизпълнители при доставка на стоки, както и допустимата в момента възможност за привличане на външни експерти. Смятаме, че това са понятия, несъотносими към търговската дейност в смисъла на покупко-продажба и доставка на стоки,</p>	<p>Не се приема</p> <p>Приема се</p>	<p>ЗОП определя общите правила за провеждане на процедурите, чиято цел е състезаване на оферти с оглед избор на най-икономически най-изгодната от тях за всеки конкретен случай. Специфичните изисквания към конкретните предмети на поръчки за всеки от обектите (услуги, доставки и строителство) се уреждат от специалното законодателство.</p> <p>В случай че под „външни експерти“ се има предвид трети лица по смисъла на закона, то разпоредбите в тази част са прецизирани.</p>

	<p>особено за изделия под специфичен лицензионен режим, а само поражда възможност за корупция и регламентиран начин за изплащане на комисионни на лица, близки до възложителя.</p>		
	<p>II. Промяна на съществуващата практика на неравностойно партньорство между страните, при която:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Неустойките за двете страни могат да бъдат нереално завишени в полза на възложителя, без никакви гаранции и защитни механизми за изпълнителя. - Договорите представляват декларации от изпълнителя, че се съгласява с условията на възложителя, без място за реално договаряне на условията по договора. - И не на последно място: възможността възложителят да сключи договор за определено количество/сума, а да няма задължение за заявка дори и на една бройка в рамките на договорния период. 	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Съгласно закона заинтересованите лица могат да правят предложения за промени в условията на поръчките, в т.ч. и на клаузите на договорите, както и да обжалват, когато смятат че правата им са нарушени.</p> <p>Освен това, с процеса на поетапна стандартизация на използваните документи в поръчките, се очаква тази неравнопоставеност да бъде преодоляна.</p>
	<p>III. Подобряване на механизма за подаване на сигнали при съмнение за незаконни и корупционни практики, както и реалните действия, произтичащи от тези сигнали.</p> <p>Бихме желали да поставим въпроса, освен КЗК, кои са органите, към които можем да се обърнем в случай на съмнение за корупционни елементи по ЗОП?</p> <p>В момента действащата законова уредба дава възможност на възложителя да определя правилата в документацията на ЗОП в твърде широки граници. Посредством оплитане на правила, отнасящи се до неспецифични стоки, с такива от ресор строителство</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Бележката не съдържа конкретика, а най-общо оплаквания за наличие на корупция. Законодателството съдържа много и разнообразни механизми за предотвратяване и установяване на корупционни практики. Следва да се отбележи, че възложителите също могат да бъдат засегнати от подобни практики от страна на бизнеса в случаите на картелни споразумения, дъмпингови цени и други.</p>

	<p>или доставка на услуги, възложителите разполагат с изключително мощен инструмент за селекция на удобни участници и отстраняване на неудобните. Липсата на ясно разграничаване на доставката на специфични видове стоки също води до възможност за корупционни и недобросъвестни практики. Съществуват 7-8 корупционни елемента, които поотделно или свързано могат да доведат до облагодетелстване на конкретни лица при възложителя с участието на конкретен участник в процедурата. Тези елементи се залагат от възложителя още при подготовка на документацията и стават законни след подписване на договор.</p> <p>За съжаление в подготвяните промени на ЗОП не откриваме воля за разглеждане на нито един от поставените от нас въпроси, а козметичната промяна на отделни думи в закона и разместването на някои точки няма да доведе до никаква конструктивна промяна в посока ограничаване на корупционните практики, дискриминационните условия и провеждане на ясни процедури с цел ограничаване на неправомерното разходване на публични средства.</p>		<p>От гледна точка на ЗОП обжалването е едни от инструментите за защита, при който окончателното решение се взема от ВАС.</p> <p>Обществените поръчки следва да се провеждат при съблюдаване на принципите на чл.2, ал.1 ЗОП. При възникнали обосновани съмнения за незаконни и корупционни практики могат да бъдат сезирани компетентните органи за ангажиране на отговорност по съответния ред, каквито в страната са прокуратурата и КПКОНПИ.</p>
<p>Национално сдружение на общините в Република България</p>	<p>1. По §8, за чл.21, ал.14 — предлагаме да се запази съществуващата редакция на алинеята, като не се заменят думите "с цел прилагане" със "за прилагане".</p> <p>Мотиви: Според нас предлаганото изменение на ал. 14 от чл. 21 е необосновано. От мотивите към проекта на Законопроекта не става ясно коя житейска хипотеза налага промяната на този изключително важен текст. Изменението е съществено, понеже се анулира един от елементите, формиращи състава на нарушението на</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Отразените в законопроекта изменения са по изрично настояване на контролните органи, които изпитват сериозни затруднения при доказване на изискването за цел в състава на нарушенията. Това на практика води до неприложимост на предвидените в закона санкции.</p>

	<p>императивната норма. В настоящата редакция на ЗОП, от субективна страна е необходимо да е налице умисъл, ведно с който да съществува и една специфична цел: целта да се приложи ред за възлагане на по - ниски стойности. Волята на законодателя е ясна и недвусмислена: всички възложители трябва по такъв начин да избират и прилагат методи за изчисляване на прогнозната стойност на обществената поръчка, че да не целят с тях заобикаляне на закона и прилагане по - облекчен ред за възлагане от приложимия към конкретната хипотеза. С предлаганото изменение обаче, тази яснота се размива. Наличието на специфична цел е оправдано, именно, защото се касае за правна норма, скрепена със санкция. Премахването ѝ оставя възможност за субективна преценка от страна на контролните органи дали е изпълнен или не съставът на нарушението. Не става ясно какво се случва, когато възложителят законосъобразно е избрал и приложил метод за изчисляване на прогнозната стойност и той обективно води до приложим ред за възлагане на по - ниски стойности. Целта на възложителя не е била да заобиколи нормите на ЗОП, но въпреки това се е стигнало до обективно прилагане на по - облекчен ред. Означава ли това, че при всички случаи, този възложител ще бъде санкциониран и следва ли да се предоставя категорична дискреция на контролните органи, след като санкцията има имуществен характер.</p>		
	<p>2. С §17, в чл. 36, ал. 1 за създаване на нова т. 5, свързана с публикуване в РОП на обявите за събиране на оферти по чл. 187, както и</p>	<p>Приема се</p>	<p>Предложението ще бъде взето предвид при предстоящото изготвяне на промените в ППЗОП.</p>

	<p>информация за възлагане на поръчките. В тази връзка предлагаме в закона или в Правилника за неговото прилагане (чрез изменение в ППЗОП) да се конкретизира каква е същността, формата и минимално изискуемото съдържание на информацията за възлагане на обществени поръчки по реда на чл. 20, ал. 3 ЗОП.</p> <p><i>Мотиви:</i> Яснотата е необходима и с оглед избягване объркването на възложителите и смесването на институтите: обявление за възложена поръчка, обявление за изпълнен договор с информация за възлагане по смисъла на новата т. 5 на чл. 36, ал.1.</p>		
	<p>3.По § 18, за създаване на чл. 3ба -предлагаме да отпадне т.7 от ал.1, свързана със задължителното публикуване на договорите за подизпълнение.</p> <p><i>Мотиви:</i> Безспорно, подизпълнителят е субект във възлагателния процес, но той би могъл да се разглежда като „вторичен“ или „спомагателен“ субект на принципала в правоотношението - изпълнителя. Съгласно чл. 66, ал. 9 ЗОП (действаща редакция): „Независимо от възможността за използване на подизпълнители отговорността за изпълнение на договора за обществена поръчка е на изпълнителя.“ Изпълнител и подизпълнител са икономически оператори, т.е. те не са облечени във властнически или административни правомощия и по отношение на тях, свободата на договаряне е абсолютна величина, разбира се в рамките, които е поставил законодателят, регламентирайки този правен институт. Възложителят има право да се намесва в правоотношенията между изпълнител и</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението е с цел да се предотврати нерегламентираната подмяна на подизпълнители в хода на изпълнението, доколкото същите участват в състезанието и са проверявани от възложителя. Осигуряването на публичност е от значение при осъществяване на контрол, тъй като при тях също се разходват публични средства.</p>

	<p>подизпълнител ограничено, изисквайки: подизпълнителят да отговаря на поставените критерии за подбор по отношение на вида и дела от поръчката, които ще изпълнява, по отношение на него да не са налице основания за отстраняване от процедурата, да бъде ясно и недвусмислено ангажиран в изпълнението на точните дял и вид дейности, за които е ангажиран. До тук се изчерпват възможностите на Възложителят да въздейства на свободното облигационно, респективно търговско правоотношение между изпълнител - подизпълнител. Договорът между подизпълнител и изпълнител е възмезден договор, който урежда права и задължения на субектите и други релевантни клаузи. Превръщането на договора в публично достояние, би могло да окаже неблагоприятен ефект в правните сфери на сочените субекти. Принципът за публичност и прозрачност не следва да се тълкува неоправдано разширително. Безспорно за обществеността представлява интерес и следва да бъде ясно кой е подизпълнителят по една обществена поръчка, съответно какъв дял и вид дейност от поръчката следва да изпълнява. Тази информация е общодостъпна чрез протоколите, докладите на помощния орган на възложителя и чрез решението за избор на изпълнител, понеже е и задължителен негов реквизит.</p>		
	<p>4. По § 28, в чл. 61, ал. 1, т. 2 - предлагаме да се запази съществуваща редакция на нормата по т. 2. Мотиви: В практиката най - често е приложимо изискването за застраховка „Професионална отговорност" в проектирането и строителството,</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Минималните застрахователни суми, определени в наредбата за условията и реда за задължително застраховане в проектирането и строителството са обвързани с</p>

	<p>съгласно чл. 171 и сл. ЗУТ. Покритието на полиците е нормативно установено по размер в Наредба за условията и реда за задължително застраховане в проектирането и строителството, приета с ПМС № 38 от 24.02.2004 г.</p> <p>При отпадане на условието за изискуемо покритие било съобразно предмета и обема на поръчката, било установено в нормативен акт, остава празнота, която би повлияла неблагоприятно на възлагателния процес. Законът поставя императивна забрана пред възложителите да не поставят изисквания към участниците, които не са изрично уредени. При стесняване на правната норма ще се поставят пречки пред възложителите по повод правилното прилагане не само на ЗОП, но и на релевантните нормативни актове, уреждащи задължителното професионално застраховане. В посочения пример: от една страна, минималната застрахователна сума за дейности проектиране, строителство и т.н. е нормативно установена и наличието ѝ гарантира, че субектът може да извършва дейността, съгласно националните законови изисквания. От друга страна, при посочване на нормативно уреденото застрахователно покритие, участниците биха могли да противопоставят на възложителите аргумент, че не следва да го декларират, респ. да предоставят информация, допълнителна от изрично регламентираната. По този начин, се отнема възможността възложителите да се защитят от недобросъвестни изпълнители, по отношение на които да се установи, че не отговарят на критерия за подбор, едва на етап сключване на договор.</p>		<p>категорията на обекта, а не с неговата стойност.</p> <p>В този смисъл изпълнителят трябва да има застраховка с покритие, съответстващо на категорията на обекта, за който се възлага поръчката, дори и неговата стойност да е под минималната застрахователна сума за тази категория. Това условие следва да е поставено от възложителя в условията на поръчката и да е известно на всички участници.</p> <p>Целта на промените е да се преустанови практиката да се изисква от всички участници застраховка „Професионална отговорност“ в размер, съответстващ на обема на конкретната поръчка. Съгласно чл. 112 това изискване следва да се прилага само за избрания изпълнител.</p> <p>Мотиви в тази посока могат да се изведат както от принципа за ограничаване на административната тежест за кандидатите и участниците, така и от правилата на специалното законодателство (напр. чл. 6, ал. 1 и 2 от наредбата за условията и реда за задължително</p>
--	--	--	---

	<p>Допълнителното пояснение, което се предвижда в новата т.5, ал.1 на чл. 112, а именно: „б) представяне на документ, включително застраховка "Професионална отговорност" с покритие, съответстващо на обема и характера на поръчката, или друго изискване, необходимо за изпълнение на поръчката." не е достатъчно да съхрани интересите на възложителите. Тук е посочено, че едва на етап сключване на договор, може да се изиска от участника да представи застраховка с покритие, което съответства на предмета и обема на поръчката, но когато то е нормативно определено и често в практиката надвишава размера на прогнозната стойност на обекта? Означава ли това, че едва преди сключване на договор може да се прави преценка какъв следва да е размерът на застрахователното покритие и по какъв начин се развива хипотеза, при която изпълнителят сметне, че въпреки категорията на обекта, към предмета на обществената поръчка следва да се отнася застрахователно покритие в по - малки размери. Създават се предпоставки за колизия между еднакви по ранг нормативни актове, в конкретния пример: между ЗОП и ЗУТ.</p>		<p>застраховане в проектирането и строителството, приета</p>
	<p>5. По § 30, за чл. 64, ал.1, т. 6 - предлагаме да се запази съществуващата редакция на нормата по т. 6 и да не се въвежда изискване за предоставяне на доказателства относно декларираните технически и професионални способности.</p> <p><i>Мотиви:</i>С предлаганото изменение се прави крачка назад в законодателната уредба и развитието на възлагателния процес. Изменението ще провокира отново повишаване на административната тежест в</p>	<p>Не се приема</p>	<p>В цитирания отменен ред се създаваха предпоставки за сключване на договор без проверка за съответствие с изискванията на база на доказателства. Виж становището по бел. 3 на Община Габрово.</p>

	<p>процедурите, доколкото отново ще трябва да бъдат събирани и проверявани: копия от трудови книжки, дипломи, сертификати и т.н. Тази практика бе преодоляна с изменението на ЗОП (в редакция от 01.07.2014 г.) и не е редно да се въвежда отново, след като практиката показва, че за възложители и изпълнители няма пречки при прилагане на нормата в досегашния вид.</p> <p>В случай, че не се приеме нашето предложение, настояваме участниците да представят доказателства относно техническите и професионални способности заедно с представянето на ЕЕДОП-а. В противен случай може да се стигне до ситуация, че даден участник е декларирал в ЕЕДОП, че отговоря на критериите за подбор и преди сключване на договора той да няма доказателства относно тяхното съществуване, което ще затрудни възложителите.</p>		
	<p>6. Предлагаме да се измени съществуващия чл.100, ал. 1 от ЗОП, като в приложното му поле се включат решенията по чл. 99, т.2 и т.3. Мотиви. Съществуващият текст на чл.100, ал.1 регламентира възможността за възложителя, по собствена инициатива или по искане на заинтересовано лице, еднократно да направи промени в обявлението, с което се оповестява откриването на процедурата, в поканата за потвърждаване на интерес, в документацията за обществената поръчка и в описателния документ. В приложното му поле са включени само обявленията за откриване на процедура, документацията за участие, но не и решението за откриване на обществената поръчка.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>В чл.100, ал.1 се уреждат случаи, в които се правят промени в условията на вече обявена поръчка чрез изменение в обявлението, документацията, респ. описателния документ. Промяната в решението, в случаите когато засяга предмета на поръчката, е недопустима и означава на практика нова поръчка и не може да стане с обявление за изменение или допълнителна информация, а следва да се извърши с решение за прекратяване на процедурата. Това се отнася и за</p>

	<p>Така например, при обявяване на обществена поръчка по реда на някои от следните основания - чл. 79, ал. 1, т. 4, чл. 164, ал. 1, т. 3, 4 и чл. 182, ал. 1, т. 1 ЗОП, възложителят издава само решение за откриване на процедура, в което посочва необходимата информация. При възникване на необходимост от промяна, например при допускане на явна фактическа грешка, законодателят не е предвидил възможност за редакция на решението по реда на чл.62 от Административно- процесуалния кодекс (АПК) като индивидуален административен акт. Единствената възможност е прекратяване на обявената процедура и обявяване на нова такава.</p> <p>Вследствие на това възложителят е длъжен да спазва срок за обжалване на решението за прекратяване по чл. 197, ал.1, т.7 от ЗОП, срок за провеждане на контрол чрез случаен избор по чл.232 от ЗОП и срок за влизане в сила на решението за откриване на новата процедура. Това води до значително забавяне действията на възложителя, а точно в горепосочените хипотези за откриване на процедура е налице фактическа обстановка, която изисква неотложни действия по възлагане на обществена поръчка поради изключителни обстоятелства, които не се дължат на възложителя. Всяко забавяне по тези обществени поръчки може да има неблагоприятно, дори фатално, въздействие върху ситуацията, породена от събития като природно бедствие, авария или катастрофа, както и други, които увреждат, непосредствено застрашават или могат да доведат до последващо възникване на опасност за живота или здравето на хората, околната</p>		<p>случаите, при които се преминава от открита процедура към процедура на договаряне без предварително обявление, доколкото се прави съществена промяна както на кръга от заинтересовани лица, така и на избраната процедура.</p> <p>Поправките на явни фактически и технически грешки в решението за откриване са допустими и при сега действащата редакция на разпоредбата.</p>
--	---	--	---

	<p>среда, за обществения ред, за националната сигурност, за отбраната на страната или могат да затруднят изпълнението на нормативно-установените дейности на възложителя.</p> <p>Според нас е налице сериозен пропуск на законодателя, който в определени случаи води до неблагоприятни последици. Така предложените промени ще създадат възможност за възложителя да изменя и допълва решенията за откриване на процедура при възникнала необходимост без да се забавят неоснователно действията с посочените процедури по прекратяване и повторно обявяване.</p>		
	<p>7. Предлагаме да отпадне съществуващия чл. 195 от ЗОП и да се създадат няколко конкретни разпоредби, свързани със субсидиарното прилагане на разпоредбите на закона.</p> <p><i>Мотиви:</i> Нашето предложение е с цел прецизиране на нормативната уредба, уеднаквяване на практиката по прилагане на ЗОП. Аргументите за това са, че субсидиарното прилагане на разпоредбите, касаещи процедури за възлагане на обществени поръчки не само, че обърква възложителите, но и практически създава възможности за субективни тълкувания на правните норми. Доктрината, посветена на обществените поръчки, не случайно е разделена на две мнения при събирането на оферти с обява и то диаметрално противоположни: следва ли да се прилага ЕЕДОП или не, следва ли да се прилага чл.72 ЗОП или не, следва ли да се предоставя на участниците възможността по чл.55, ал.9 ППЗОП или не. Всички</p>	<p>Приема се</p>	<p>Направени са конкретни редакции.</p>

	<p>тези неясноти се засилват от препращащата норма на чл. 195 ЗОП. Практически от инструмент за облекчено възлагане, каквото е и идеята на събирането на оферти с обява, институтът се трансформира в една сложна смесица от процедурни правила, което едва ли е идеята на законодателя. По — добре е вместо препращане, да се създадат няколко конкретни разпоредби, които ясно и недвусмислено да указват действията на възложители, участници, подизпълнители, трети лица и по този начин да се постигне истинската цел на този вид възлагане, а именно: бързина, ефикасност и ефективност.</p>		
	<p>8. Предлагаме да се допълни текстът на съществуващия чл. 198, ал. 1 от ЗОП с ограничаване на лицата, които могат да обжалват решенията по чл. 110, ал. 5 и чл. 112, ал. 3 от ЗОП.</p> <p><i>Мотиви:</i> Липсва правна регламентация на кръга на тези лица. Логично е кръгът на обжалващите прекратяване на процедурата лица да се ограничи само до класираните или до спечелилия. Останалите лица, вкл. и отстранените, са имали възможност да обжалват предходните действия на възложителя на съответния етап.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Не е необходимо да се уточнява кои лица имат право да обжалват решението по чл.110, ал.5 от ЗОП. Освен класираните и определеният за изпълнител, има само отстранени участници. Няма други лица, които са участвали в процедурата. На практика не би възникнал проблем с обжалване от страна на отстранен участник. Всеки, който знае, че правилно е бил отстранен, има интерес да се прекрати процедурата, за да участва отново, ако има друга процедура - в хипотезите по чл.110, ал.1, т.4 и 6 и ал.2, т.4. Освен това, логично е възложителят да не отменя изцяло решението за избор на изпълнител, а само тази част, която касае класирането и избора,</p>

			<p>т.е. частта за отстраняването си остава в сила.</p> <p>Именно това са категориите лица, които имат пряк и личен интерес от обжалване. Виж Решение № 326 от 22.03.2018 г., на КЗК, потвърдено с Решение № 7155 от 30.05.2018 г. на ВАС.</p> <p>Член 198 от ЗОП определя лицата, които могат да обжалват актовете, действията и бездействията на възложителите. Наличието на правен интерес от обжалване обаче, не е обусловено само от качеството на заинтересовано лице/заинтересован кандидат или участник. С оглед обстоятелството, че ЗОП урежда като специално (спрямо АПК) производството по обжалване, то правният интерес зависи и от конкретните наведени в жалбата твърдения и възражения.</p>
	<p>9. С §68, в чл. 229, ал. 1 се отменят точки 5-8 — предлагаме да се запази съществуващата редакция на алинеята.</p> <p><i>Мотиви:</i> Предложено е отпадане на предварителния контрол по чл.234 ЗОП върху някои изключения от приложното поле на закона. При него се проверяват договорите, възлагани от публични възложители при условията на чл. 14, ал. 1, т. 5-8 (ip-house), като мотивите за необходимост от изменение са, че възложителите нямат затруднения при прилагането на</p>	Не се приема	<p>Отпадането на този контрол е по съображения, изложени в мотивите. То не изключва предвиждането на санкция при извършване на нарушения от възложителите. Освен това становищата на АОП по контрола не са задължителни за органите за последващ контрол, които преценяват приложеното изключение съобразно</p>

	<p>изброените изключения. Същевременно, с предложението да отпадне този вид контрол, се въвежда изрична санкция за неправилното приложение на чл. 14, ал. 1, т.5-8 ЗОП (§ 82. В чл. 248 се правят следните изменения и допълнения:</p> <p>1. Създава се ал. 1:</p> <p>"(1) Възложител, който сключи договор без да са изпълнени изискванията на чл. 14, ал. 1, т. 5-8, чл. 15, ал. 1, т. 5 и 6 и чл. 149, ал. 1, т. 13 се наказва с глоба в размер 2 на сто от стойността на сключения договор с включен ДДС, но не повече от 50 000 лв. ").</p> <p>Подобно законодателно решение поставя възложителите в изключително неблагоприятна ситуация. Не е отчетен фактът, че контролът за законосъобразност, упражняван от АОП, освен контролна функция, има и гарантираща такава. Становище, което потвърждава законосъобразност на предприето от възложител действие, гарантира еднакво третиране на факти и обстоятелства от други контролни органи, като Сметна палата и АДФИ. Предлаганите изменения отново създават предпоставки за неравно третиране на възложителите, отнемат им възможността за една предварителна и адекватна защита, която да препятства незаконосъобразното прилагане на чл.14, ал. 1, т.5-8 ЗОП и да гарантира, че поведението им няма да бъде подложено на субективна преценка. Нецелесъобразно е, възложителите да бъдат поставяни в ситуация, в която правното им положение да бъде влошавано, чрез отнемане на гаранции и едновременно въвеждане на парични санкции.</p>		<p>предоставените доказателства. При несъгласие с наложените наказания, възложителите имат възможност да ги оспорят.</p>
--	--	--	--

	<p>Твърдението в мотивите към законопроекта, че правилното прилагане на чл. 14, ал. 1, т. 5-8 е свързано с конкретно разписаните изисквания, които следва да бъдат изпълнени за правомерното изпълнение на допустимите от закона изключения и поради това не е необходим контрол, не е относимо. По аналогия всяко едно действие на възложителя във възлагателния процес е нормативно установено, ясно разписано и следва да се осъществява при определени предпоставки, но контролът върху действията му не е изключен или ограничен. Още повече, едностранчивото въвеждане на санкционни неблагоприятни последици е допълнителен аргумент за необходимост от контролиращ субект.</p>		
	<p>10. По § 85 - предлагаме да отпадне предложението за създаване на нов чл. 255а: "Чл. 255а. Възложител, който наруши чл. 110, ал. 1, се наказва с глоба в размер от 1 000 до 5 000 лв. " Мотиви: Формулирана по този начин, разпоредбата не дава информация какво нарушение би довело до санкция. Например - бездействие на възложителя при възникнали обстоятелства, налагащи прекратяване на процедура за възлагане на обществена поръчка или неоснователно прекратяване на обществена поръчка. Мотивите към законопроекта дават яснота по въпроса, че се въвежда санкция за нарушение на чл. 110, ал. 1 за случаите на неоснователно прекратяване на процедура за възлагане на поръчка. Подобно решение е безпредметно, защото текстът на правната норма е императивен, ясен и конкретен. Наличието на предвидените основания за прекратяване поражда абсолютно задължение за възложителя да прекрати</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Разпоредбата на чл. 255а е прецизирана. Предложението е на органите за последващ контрол и е във връзка със случаи от практиката, когато възложител прекрати неоснователно процедурата, без да са налице основанията по чл. 110, ал. 1 от ЗОП, както и случаи, когато при наличие на императивни основания за прекратяване не прекрати процедурата.</p>

	<p>процедурата. Той няма възможност за дискреционна преценка, щом в обективната действителност съществува прекратителният факт. Нещо повече, законът изисква мотивирано прекратяване, т.е. да се обоснове действителната причинно - следствена връзка между съществуващото прекратително основание и действията на възложителя, съгласно чл. 110 ЗОП. На следващо място, решението за прекратяване на процедурата подлежи на обжалване пред КЗК. В случай, че КЗК констатира незаконосъобразност на решението за прекратяване на процедурата за възлагане на обществена поръчка, ще го отмени и ще върне преписката на възложителя за продължаване на процедурата от последното законосъобразно решение или действие. Това означава, че правният мир няма да бъде накърнен, защото незаконосъобразността на издадения административен акт ще бъде преодоляна и възлагателният процес няма да се деформира. Същевременно, възложителят е поставен в изключително неблагоприятна позиция, защото така или иначе ще търпи санкция за действията си, независимо, че ги е коригирал и привел в съответствие с указанията и решенията на административния контролен орган. Подобно законодателно решение би имало неблагоприятен ефект, защото поставя възложителите под т.нар. „двойна угроза“ - или издаденият от него акт ще бъде отменен от контролния орган като незаконосъобразен и ще търпи санкция или актът ще стане стабилен и при последващ одит ще търпи санкция. Отнема се стимулът за субектите да коригират действията си, спрямо</p>		
--	--	--	--

	задължителните указания на КЗК, защото така или иначе биха претърпели имуществена санкция.		
	<p>11. По § 86 - предлагаме да отпадне предложението за създаване на нов чл. 256а: „ Чл. 256а. Възложител, който не изпрати в срок информацията, подлежаща на публикуване в Регистъра на обществените поръчки или в „Официален вестник“ на Европейския съюз, се наказва с глоба в размер от 500 до 1 500 лв.</p> <p>Мотиви: Това предложение отново вмениява тежест на възложителите и ги поставя в крайно неблагоприятна ситуация. Част от нормативно установените срокове в ЗОП и ППЗОП повличат след себе си неблагоприятни последици, които могат да доведат до деформиране на възлагателния процес, до отмяна на издаден административен акт и т.н. Това са последици, които възложителите така или иначе търпят в своята правна сфера (отново е налице хипотеза на двойно неблагоприятно третиране за едно и също обстоятелство), но да им се вмениява имуществена санкция за неспазване и на инструктивни срокове, това прехвърля регулиращата функция на закона. Предложението за изменение е несъразмерно с ефекта, който цели. Нещо повече, сроковете, често са обусловени от настъпването на определени събития, които зависят от други лица или административни органи и възложителите неоправдано да търпят негативния ефект от забава, въпреки невинното си поведение, това застрашава нормалното развитие на обществените отношения. Предлаганото изменение е</p>	Приема се по принцип	Разпоредбата е прецизирана

	толкова общо формулирано, че прегражда всички пътища за защита на възложителите.		
	<p>12. Предлагаме включването на нов параграф в преходни и заключителни разпоредби, с който да се измени Закона за движение по пътищата в чл. 99, ал. 3 думите „чл. 13, ал. 1, т. 13“ да се заменят с „чл. 14, ал. 1, т. 5“.</p> <p><i>Мотиви:</i> Промяната следва да се направи с оглед допуснатата грешка при приемането на сега действащия Закон за обществените поръчки. Видно от стенограмите на заседанията, на които е приет законът и проекта на закона и приетия закон, между първо и второ четене е взето решение изключението, касаещо възлагането на обществени поръчки на юридическо лице, за което са изпълнени едновременно следните условия:</p> <p>а) възложителят да упражнява върху юридическото лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена;</p> <p>б) повече от 80 на сто от дейността на юридическото лице да е формирана от изпълнението на дейности, възложени от възложителя или негови обособени структури или от други юридически лица, контролирани от възложителя.</p>	Приема се	
	<p>13. Предлагаме в ЗОП да се предвиди възможност за въвеждане на финансова отговорност за спечелил кандидат или участник, който откаже да сключи договор или рамково споразумение.</p> <p><i>Мотиви:</i> Не са редки случаите, когато спечелилите кандидати или участници, след като са преминали всички процедури, накрая отказват да сключат договор. Особено неблагоприятно е това, когато</p>	Не се приема	Предложението е ново и съществено, поради което въвеждането му изисква широко обществено обсъждане. Следва да се има предвид, че в отменения ЗОП съществуваше гаранция за участие, която отпадна поради оплаквания за злоупотреби от страна на

	<p>съответното лице е единственото допуснато/участвало в процедурата. Последиците са провалена процедура, блокиране на съответна публична услуга до провеждане на нова. Особено силно това се изяви като тенденция напоследък при процедурите за доставка на електроенергия на свободния пазар.</p> <p>Отмененият през 2016 г. ЗОП даваше възможност при подобна ситуация възложителят да се удовлетвори, поне частично, чрез представената гаранция за изпълнение. Логично е да се въведе, по аналогия с търговското право, обвързваща сила на направената оферта и санкции при отказ от изпълнението ѝ.</p>		<p>възложителите при нейното освобождаване.</p> <p>Няма пречка за причинените вреди възложителят да търси отговорност по общия ред.</p>
	<p>14. Предлагаме да се обмисли възможността за внасяне на депозит, като основание за разглеждане на искане за налагане на временна мярка „спиране на процедурата“.</p> <p><i>Мотиви:</i> С въвеждането на подобно изискване ще се ограничат случаите на неоснователните искания за налагане на временните мерки при обжалванията пред КЗК, по аналогия на обезпечение за бъдещ иск по ГПК.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Внасянето на депозит съществуваше в отменения ЗОП преди въвеждането в него на изискванията на директивите по обжалване. Впоследствие този институт отпадна, тъй като е несъвместим и в противоречие с европейските правила за обжалване на поръчките. Съгласно директивите, налагането на временна мярка „спиране на процедурата“ е резултат само от преценка на органа по обжалване за възможните последици от налагане на мярката за всички интереси, които могат да се увредят. Тя не е обвързана с никакви финансови ангажименти от страната, която иска налагане. В този смисъл въвеждането на депозит</p>

			представлява ограничаване на правото на обжалване.
	<p>В допълнение към конкретните ни предложения, си позволяваме да изразим тревога от очертаващите се изключително кратки срокове за влизане в сила на предлаганите промени. Като отчитаме етапа на подготовка на законопроекта, реалистично е да се предположи, че той ще бъде приет от Народното събрание не по-рано от м. септември 2018 г. Същевременно всички възложители ще бъдат задължени да използват електронната платформа за възлагане на обществени поръчки от 18 октомври 2018 г. Времевият диапазон между приемането на закона и реалното въвеждане няма да позволи действителна подготовка.</p>	Приема се по принцип	Сроковете на влизане в сила ще бъдат съобразени при необходимост и в зависимост от процеса по приемането на законопроекта. Междувременно се предвижда обучение на основните групи ползватели на платформата преди нейното въвеждане, както и публикуване на страницата на АОП на ръководство за работа с платформата.
Национално сдружение на експертите по обществени поръчки	<p>1. Чл. 21, ал. 8 и ал. 16 от ЗОП Тази разпоредба следва да се уеднакви с текстовете от директивите, както следва: Чл. 21, ал. 8 от ЗОП „При обществени поръчки за доставки или услуги, които са регулярни или подлежат на подновяване в рамките на определен период, прогнозната стойност се определя на базата на: 1. общата действителна стойност на последователните поръчки от същия вид, които са възложени през предходните 12 месеца или предходната финансова година, по възможност коригирана, за да се отчетат промените в количеството или стойността, които биха могли да настъпят в продължение на 12-те месеца след първоначалната поръчка; или 2. общата прогнозна стойност на последователните поръчки, възложени през 12-те</p>	Не се приема	Не е възприета финансовата година като критерий, доколкото в страната тя винаги съвпада с 12 календарни месеца. Алтернативното възприемане и на двата подхода е предпоставка за неправилно разбиране и прилагане в конкретни случаи, т.е. правна неяснота, особено при налагането на санкции. Няма да е ясно кой период следва да вземат предвид контролните органи напр. при преценката за наличие на разделяне на поръчката.

	<p>месеца след първата доставка или през финансовата година, когато тя е по-дълга от 12 месеца.“</p> <p>Чл. 21, ал. 16 от ЗОП</p> <p>„(16) Не се смята за разделяне възлагането в рамките на 12 месеца или предходната финансова година на една обществена поръчка:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. с обект изпълнение на строеж или проектиране и изпълнение на строеж; 2. с идентичен предмет, които не са били известни на възложителя към момента, в който са стартирали действия по възлагането на предходна обществена поръчка с такъв предмет. <p>Мотиви: Съгласно посочените разпоредби, не се смята за разделяне възлагането в рамките на 12 месеца на две или повече поръчки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. с обект изпълнение на строеж или проектиране и изпълнение на строеж; 2. с идентичен или сходен предмет, които не са били известни на възложителя към момента, в който са стартирали действия по възлагането на предходна обществена поръчка с такъв предмет. <p>Според НСЕОП с тези текстове не се постига пълно транспониране на директивата, а именно член 5 от Директива 2014/24/ЕС, където се допуска периода, на база на който се определя прогнозната стойност да е както 12 месеца, така и предходната финансовата година. т.е. според нас залагайки само 12 месеца като референтен срок в правилата за определяне на прогнозната стойност НСЕОП рамка на директивата, въвеждайки недопустими рестрикции. Така според нас не се съобразяват редица правила и на българските закони, регламентиращи публичните финанси в</p>		<p>Искането не е ново, но до момента не са установени практически общоприложими и приемливи критерии за определяне на посочените понятия, вкл. и в практиката на СЕС. Въпреки че от 2000 г. базовите директиви са променяни два пъти, отново не са дадени дефиниции.</p> <p>В този период е налице достатъчно натрупана контролна практика, с която възложителите са запознати.</p>
--	---	--	---

	<p>страната ни, в т.ч. чл. 10 от Закона за публичните финанси, където е казано, че бюджетите и сметките за средства от Европейския съюз се съставят и изпълняват за една бюджетна година. Аналогични са и мотивите ни относно чл. 21, ал. 8 от ЗОП, относно периода, в които следва да се планират поръчките.</p> <p>Също така изключително високо ниво на правна несигурност носи и частта от разпоредбата на чл. 21, ал. 1, т.16, т.2 от ЗОП, която излага правилото за „идентични и сходни“ обществени поръчки. Никъде в закона не е дефинирано както се разбира под „сходни“ обществени поръчки. Това само по-себе си предоставя необоснована свобода на контролните органи и финансиращите институции да твърдят наличие на „разделяне“ на обществени поръчки, без по никакъв начин да е налице такова. Това наред с предложеното отпадане на текста „с цел“ в разпоредбите на чл. 21 от ЗОП, касаещи недопускане на разделяне ще доведе до безумно само налагане на финансови корекции и „констатиране“ на разделяне на „сходни“ обществени поръчки, от което единствено ще бъде нарушен, а не защитен публичния интерес, поради очевидната липса на конкретни и категорични правила които да бъдат спазвани.</p>		
	<p>2. Отпадане на §2 и §8 от ЗИДЗОП от 14.06.2018 г. поради противоречие с Член 5 параграф 3 от Директива 2014/24/ЕС, както и поради необходимостта за прецизиране на уредбата касаеща недопускане разделянето на обществени поръчки.</p> <p>Мотиви: Съгласно предложението се предвижда отпадането на термина „цел“ в разпоредбите на чл. 7, ал. 3 и чл. 21, ал. 15 от ЗОП, съгласно която не се</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Отразените в законопроекта изменения са по изрично настояване на контролните органи, които изпитват сериозни затруднения при доказване на изискването за цел в състава на нарушенията. Това на практика води до неприложимост на предвидените в закона санкции.</p>

	<p>допуска разделяне на обществена поръчка на части с цел прилагане на ред за възлагане за по-ниски стойности. Както посочихме по-горе в настоящото становище на професионалната общност по темата за незаконосъобразно „разделяне“ на обществени поръчки има много високо ниво на правна неяснота относно изискуемите законови действия, така че да се осигури съответствие на действията на възложителя със законовите изисквания, така че да се постигне ефективност и ефикасност на възлагателните действия. В тази връзка една подобна промяна ще затрудни и без това процеса по управление на цикъла на обществените поръчки в тези така важни етапи на прогнозиране и планиране. На следващо място една подобна промяна би влязла в колизия с текстовете на европейските директиви, а по специално с разпоредбата на Член 5 параграф 3 от Директива 2014/24/ЕС, съгласно който изборът на метод за изчисляване на прогнозната стойност на поръчка не се извършва С ЦЕЛ изключването ѝ от обхвата на настоящата директива. Обществената поръчка не може да се разделя С ЦЕЛ да не попадне в обхвата на настоящата директива, освен ако това е обосновано по обективни причини.</p>		
	<p>3. Чл. 54, ал. 2, чл. 55, ал. 3 от ЗОП и чл. 40 от ППЗОП. НСЕОП предлага промяна в следните разпоредби: 1. чл. 54, ал. 2 от ЗОП. Основанията по чл. 54, ал. 1, т. 1, 2 и 7 от ЗОП се отнасят за лицата членове на административния, управителния или надзорния орган на този кандидати или участници, или тези които имат правомощия да</p>	<p>Приема се</p>	<p>Разпоредбите са редактирани в проекта на ЗИДЗОП. По отношение на ППЗОП съответните разпоредби ще бъдат редактирани при подготовката на промените.</p>

	<p>представяват, да вземат решения или да упражняват контрол в рамките на тези органи.</p> <p>2. чл. 55, ал. 3 от ЗОП.</p> <p>Основанията по чл. 55, ал. 1, т. 5 от ЗОП се отнасят за лицата членове на административния, управителния или надзорния орган на този кандидати или участници, или тези които имат правомощия да представляват, да вземат решения или да упражняват контрол в рамките на тези органи. Изрично посочване за изчерпателност в чл. 40 от ППЗОП, по отношение представителите на търговците по смисъла на Търговския закон.</p> <p>Мотиви: Съгласно чл. 54, ал. 2 от ЗОП, основанията по чл. 54, ал. 1, т. 1, 2 и 7 от ЗОП се отнасят за лицата, които представляват участника или кандидата, членовете на управителни и надзорни органи и за други лица, които имат правомощия да упражняват контрол при вземането на решения от тези органи. Съгласно чл. 55, ал. 3 от ЗОП, основанията по чл. 55, ал. 1, т. 5 от ЗОП се отнасят за лицата, които представляват участника или кандидата, членовете на управителни и надзорни органи и за други лица, които имат правомощия да упражняват контрол при вземането на решения от тези органи. Така разписани текстовете на чл. 54, ал. 2 и чл. 55, ал. 3 от ЗОП са различни и необосновано разширителни спрямо Член 57 от Директива 2014/24/ЕС, който гласи, че задължението за изключване на икономически оператор се прилага и когато осъденото с окончателна присъда лице е член на административния, управителния или надзорния орган на този икономически оператор или има правомощия да</p>		
--	---	--	--

	<p>представлява, да взема решения или да упражнява контрол в рамките на тези органи. Съгласно чл. 40, ал. 1, т. 3 от ППЗОП, лицата по чл. 54, ал. 2 и чл. 55, ал. 3 ЗОП са и други лица със статут, който им позволява да влияят пряко върху дейността на предприятието по начин, еквивалентен на този, валиден за представляващите го лица, членовете на управителните или надзорните органи. Така разписан текста на чл. 40, ал. 1, т. 3 от ППЗОП, променя и е различен и спрямо чл. 54, ал. 2 и чл. 55, ал. 3 от ЗОП и спрямо Член 57 от Директива 2014/24/ЕС. Правната неяснота на текста въвежда правна несигурност относно кръга на лицата които следва да декларират липсата на обстоятелства по чл. 54, ал. 2 и чл. 55, ал. 3 ЗОП. Същественото различие между цитираните национални разпоредби спрямо текста на Член 57 от Директива 2014/24/ЕС оказва осезаем възпиращ ефект от участието на заинтересовани лица в обществените поръчки и води до разнопосочна възлагателна практика, а оттам и от множество формални отстранявания на участници в процедурите, както и нарушаване на принципа за равнопоставеност. Също така в тази връзка и с цел облекчаване текстовете на закона определянето на задължените лица да става в една разпоредба.</p>		
	<p>4. Чл. 65, ал. 1 и ал. 2 от ЗОП НСЕОП предлага промяна на Чл. 65, ал. 1 ал. 2 от ЗОП с цел правилното транспониране на Член 63 от Директива 2014/24/ЕС, както следва: „Чл. 65. (1) Кандидатите или участниците могат за конкретната поръчка да се позоват на капацитета на други субекти, независимо от правната връзка между</p>	Приема се	

	<p>тях, по отношение на критериите, свързани с икономическото и финансовото състояние, техническите способности и професионалната компетентност.</p> <p>(2) По отношение на критериите, свързани с професионална компетентност и професионален опит, кандидатите или участниците могат да се позоват на капацитета на други субекти само ако лицата, с чиито професионална компетентност и/или професионален опит от изпълнение на идентични или сходни дейности, се доказва изпълнение на изискванията на възложителя, ще участват в изпълнението на частта от поръчката, за която е необходим този капацитет.“</p> <p>Мотиви: Съгласно чл. 65, ал. 1 и ал. 2 от ЗОП, кандидатите или участниците могат за конкретната поръчка да се позоват на капацитета на трети лица, независимо от правната връзка между тях, по отношение на критериите, свързани с икономическото и финансовото състояние, техническите способности и професионалната компетентност, като в ал. 2 е посочено, че по отношение на критериите, свързани с професионална компетентност, кандидатите или участниците могат да се позоват на капацитета на трети лица само ако лицата, с чиито образование, квалификация или опит се доказва изпълнение на изискванията на възложителя, ще участват в изпълнението на частта от поръчката, за която е необходим този капацитет.</p> <p>Считаме, че в случая неточно е възпроизведена разпоредбата на Член 63 от Директива 2014/24/ЕС1 правна възможност е транспонирана в чл. 65 от ЗОП</p>		
--	--	--	--

	<p>българският закон като „използване на капацитета на трети лица“, макар термина “entities” да се превежда като „субекти“ или „образования“. Така погрешно заложена разпоредбата доведе до множество практически проблеми при използването на капацитета на други субекти, за доказване на съответствието с критерии за подбор и една правна несигурност по отношение на този ключов аспект на правилата за възлагане и постигане на повече конкуренция, в т.ч. и участие на повече малки и средни предприятия в обществените поръчки.</p> <p>На следващо място в чл. 65, ал. 2 от ЗОП, неправилно не е транспонирана възможността да се докаже опит по смисъла на чл. 63, ал. 1, т. 1 от ЗОП от друг субект и съответно задължението в тази връзка този друг субект да участва в изпълнението на частта от поръчката, за която е необходим този капацитет. Този извод се потвърждава и от текста на Член 63 от Директива 2014/24/ЕС, който гласи:</p> <p>Член 63</p> <p>1. По отношение на критериите, свързани с икономическото и финансовото състояние, установени съгласно член 58, параграф 3, и критериите, свързани с техническите и професионалните способности, установени съгласно член 58, параграф 4, икономически оператор може, когато е целесъобразно и за конкретна поръчка, да използва капацитета на други субекти, независимо от правния характер на отношенията му с тях. По отношение на критериите, свързани с образованието и професионалната квалификация, посочени в част II, буква е) от приложение XII, или със съответния</p>		
--	--	--	--

	<p>професионален опит, икономическите оператори могат обаче да използват капацитета на други субекти само когато последните ще изпълняват строителството или услугите, за които е необходим този капацитет.</p> <p>Констатираният съществен пропуск в транспонирането на текста на Директива 2014/24/ЕС в тази ѝ част е установена и от Върховният административен съд. В свое Решение № 2508 от 27.02.2018 г. по адм. д. № 13852/2017 г., IV отд. на ВАС, посочва следното:</p> <p>„Императивното условие при него е лицата, с чието образование, квалификация или опит се доказва изпълнение на изискванията, задължително да участват в изпълнението на частта от поръчката, за която е необходим този капацитет. Новелата на ал. 2 е пряко свързана с легалната дефиниция на понятието "професионална компетентност", дадено в ДР В 2, т. 41 ЗОП и показва относимост само към експертите. Съпоставката на чл. 65, ал. 2 ЗОП с чл. 63, в 1 от Директива 2014/24/ЕС, чиито изисквания съгласно в 3, т. 1 от ДР на ЗОП се въвеждат с настоящия закон, показва, че националният законодател е пропуснал от уредбата на специалното правило, използването на чужд професионален опит, като технически критерий, свързан с предварителния подбор при обществените поръчки за строителство или услуги. (Докато в чл. 58, в 4 и чл. 63, в 1 от директивата той е разгледан съвместно с критериите, свързани с образованието и професионалната квалификация, то в чл. 65, ал. 2 от ЗОП е уредена само професионалната квалификация.)“</p>		
--	---	--	--

	<p>Предвид допуснатите две съществени неточности в националната разпоредба се достигна до аномалии непознати в практиката на другите страни членки, като подаване на множество ЕЕДОП-и за физическите лица членове на екипа за изпълнение на обществената поръчка и респ. многократно увеличение на формалните пречки пред участието на лицата в обществените поръчки, което е точно противоположно с целите на разпоредбата на Член 63 от Директива 2014/24/ЕС.</p>		
	<p>5. Чл. 67, ал. 1 от ЗОП НСЕОП предлага промяна на чл. 67. ал. 1 от ЗОП, както следва: Чл. 67, нова ал.2 В случаи на участник обединение от юридически и/или физически лица, то ЕЕДОП се предоставя само от членовете на обединението-участник. Мотиви: Съгласно чл. 67, ал. 1 от ЗОП при подаване на заявление за участие или оферта кандидатът или участникът декларира липсата на основанията за отстраняване и съответствие с критериите за подбор чрез представяне на единен европейски документ за обществени поръчки (ЕЕДОП). В него се предоставя съответната информация, изисквана от възложителя, и се посочват националните бази данни, в които се съдържат декларираните обстоятелства, или компетентните органи, които съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът или участникът е установен, са длъжни да предоставят информация. Считаме, че макар разпоредбата да пресъздава съответния текст в Директива 2014/24/ЕС, то същата</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Предвидено е да се въведе с промените в ППЗОП, доколкото коментираната разпоредба се съдържа в него.</p>

	<p>носи съществени затруднения за участниците в националният възлагателна практика. Въз основа на разпоредбата на чл. 67, ал. 1 от ЗОП, възложителите ангажират участниците и кандидатите в процедурите да попълват ЕЕДОП и за участници – обединения, макар самите обединения да са неперсонифицирани и на практика все още да не са регистрирани дори в Регистър БУЛСТАТ за данъчни цели. Чисто практически подобна логика би имала смисъл само и единствено в изключително рядко срещаната хипотеза самият участник обединение (вече регистрирано в регистър БУЛСТАТ, напр.) да участва в следваща обществена поръчка и да доказва съответствието си с критериите за подбор със собствен (на самото обединение) опит, квалификация и т.н.</p> <p>Подобен подход силно затруднява участието на много участници и особено МСП, което влиза в пряко противоречие със Съображение № 84 от Директива 2014/24/ЕС, съгласно което се цели ЕЕДОП да се предоставя, за да се облекчава участието на лицата в обществените поръчки, а не обратното да се създават формални пречки и респ. допълнителни основания за отстраняването им от процедурите за възлагане на обществени поръчки, какъвто именно е резултата от поставянето на изискване ЕЕДОП да се подава от едно неперсонифицирано дружество например.</p> <p>В този смисъл са и текстовете на Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/7 на Комисията от 5 януари 2016 година за установяване на стандартния образец за единния европейски документ за обществени поръчки. Съгласно Регламента икономически</p>		
--	--	--	--

	<p>оператор, който участва самостоятелно и не използва капацитета на други субекти, за да изпълни критериите за подбор, трябва да попълни един ЕЕДОП, а когато в процедурата за възлагане на обществена поръчка участват заедно групи от икономически оператори, включително временни сдружения, за всеки един от участващите икономическите оператори трябва да се представи отделен ЕЕДОП, съдържащ информацията, изисквана съгласно части II—V. Самата форма на ЕЕДОП в Част II: Информация за икономическия оператор, Буква А: Информация за икономическия оператор, изисква отговор на въпроса: Икономическият оператор участва ли в процедурата за възлагане на обществена поръчка заедно с други икономически оператори? Като възможните отговори са:</p> <p>Ако „да“: а) моля, посочете ролята на икономическия оператор в групата (ръководител на групата, отговорник за конкретни задачи...):</p> <p>б) моля, посочете другите икономически оператори, които участват заедно в процедурата за възлагане на обществена поръчка:</p> <p>в) когато е приложимо, посочете името на участващата група:</p> <p>т.е. самата форма , която е утвърдена с Регламент не предполага изготвяне на ЕЕДОП от страна на група от икономически оператори, а единствено от самите икономически оператори.</p> <p>В тази връзка и с цел облекчаване участието на лицата в обществени поръчки и недопускане въвеждането в практиката на формални ограничителни условия, предлагаме изричен текст съгласно който при</p>		
--	--	--	--

	<p>участник обединение от юридически и/или физически лица, то ЕЕДОП се предоставя само от членовете на обединението (юридически и физически лица, или други образowania).</p>		
	<p>6. Чл. 100 от ЗОП НСЕОП предлага с обявлението за промяна (кориджендум) да могат да се правят многократни промени в указаните документи от процедурата като при съществените такива да се дължи съответно удължаване на сроковете с толкова време, колкото време е минало от откриването до промяната. Поддържаеме да остане сегашния вариант, при който нормата не поставя ограничения относно характера на промените и те да могат да засягат всички обявени изисквания в процедурата.</p> <p>Мотиви: Съгласно чл. 100, ал. 1 от ЗОП възложителят може еднократно да направи промени в обявлението, с което се оповестява откриването на процедурата, в поканата за потвърждаване на интерес, в документацията за обществената поръчка и в описателния документ. Макар нормата да не поставя ограничение относно характера на промените и те да могат да засягат всички обявени изисквания в процедурата, ако са направени еднократно в рамките на определен срок, тази еднократност значително ограничава възложителя във възможността му да поправи евентуални пропуски в документите за поръчката. Добре известна е целта на еднократността да осигури стабилитет на поръчката, но практиката отдавна е показала, че е нереалистично да се очаква пропуските да са по скоро изключение, а броят им да се свежда до една. По този начин тази разпоредба е</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Разпоредбите са прецизирани с оглед еднозначното им разбиране. Не се променя установеното до момента правило по съдържание, а само по форма е установено неразбиране в практиката по прилагането му. Както и досега в 14-дневния срок от публикуване на обявлението могат да се правят всякакви промени в условията на поръчката. Изискването това да е еднократно е с оглед постигане на стабилитет и защита на интересите на страните, особено на заинтересованите лица.</p>

	<p>само рестрикция, която повече създава проблеми за възложителите и тяхната дейност, отколкото изпълнява своята функция да облекчава възлагателната дейност. Така един иначе необходим и полезен законодателен текст се превръща в генератор на поводи за обжалване и ненужни транзакционни разходи. Поради тези причини считаме за крайно наложително принципът на еднократност на промените различни от сроковете да отпадне и разпоредбата да допуска многократни промени в тръжните документи. Считаме, че удължаването на сроковете при съществените от направените изменения е достатъчен да гарантира спазването на фундаменталните принципи на възлагането, прогласени в чл. 2, ал. 1 от ЗОП.</p>		
	<p>7. чл. 200, ал. 2 от ЗОП НСЕОП предлага промяна на чл. 200, ал. 2 от ЗОП, както следва: Образуване на производство Чл. 200. (1) Председателят на Комисията за защита на конкуренцията образува производство с разпореждане в тридневен срок от постъпване на жалбата или от отстраняване на нередовностите по нея. В разпореждането се определя член на комисията, който наблюдава проучването по жалбата и при необходимост дава указания. За образуването на производство се уведомява възложителят. (2) Възложителят изпраща становище по жалбата, подкрепено при необходимост с доказателства, в срок от 3 работни дни от получаването на уведомлението по ал. 1.</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Предложението е ново и би могло да се предложи след обществено обсъждане, вкл. с органите по обжалване.</p>

	<p>Мотиви: Съгласно разпоредбата на чл. 200, ал. 2 от ЗОП, възложителят изпраща становище по жалбата, подкрепено при необходимост с доказателства, в тридневен срок от получаване на уведомлението по чл. 200, ал. 1 от ЗОП за образуване на производство по постъпила жалба или от отстраняване на нередовностите по нея.</p> <p>Много често в практиката с цел бързина на производството по обжалване, възложителите получават уведомлението по чл. 200, ал. 1 от ЗОП за образуване на производство в края на деня на последния работен ден на седмицата. Съгласно сега действащата разпоредба възложителите имат много кратък срок за изразяване на становище по жалбата. В тази връзка и предвид вече влезлите в сила допълнителни изисквания, касаещи допустимост на жалба (изм. и доп. ДВ. бр.49 от 12 Юни 2018 г.), както и с оглед спазване на принципа за равенство, регламентиран в чл. 8, ал. 1 от АПК, предлагаме срока за предоставяне на становище по жалбата да бъде 3 работни дни от получаването на уведомлението по чл. 200, ал. 1 от ЗОП.</p>		
	<p>8. Чл. 246 от ЗОП</p> <p>Позицията на НСЕОП е, че Методическият съвет не успява да отговори на очакванията за постигане на координация и уеднаквяване на контролните практики по тълкуване и прилагане закона в условия на публичност и прозрачност и затова поддържа своето предложение, направено при прилагане на закона, за по-широко представителство на съвета и включване в състава му на представители на повече институции и организации от администрацията и</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Със ЗИДЗОП са направени промени в състава и статута на органа с оглед оптимизиране на неговата работа. Доколкото настоящото предложение касае освен АОП още две контролни институции, една от които е извън изпълнителната власт, то следва да се обсъди на заседание на съвета, с оглед взимане и на тяхното становище.</p>

	<p>публичния сектор, в това число на неправителствени организации. Смятаме, че това ще доведе до динамизиране на дейността на съвета и най-вече на увеличаване на публичността и прозрачността. Позицията на Сдружението е, че това ще има за резултата повишена ефективност и резултатност, съответно до реално постигане на унифициране на тълкуването и прилагането на най-проблематичните разпоредби в законодателството. Според нас това ще намали грешките при възлагане, а от там ненужното обжалване, санкциониране и налагане на финансови корекции, със съпътстващите ги негативни последици както на индивидуално, така и на колективно ниво.</p> <p>Мотиви: С тази разпоредба се създаде Методически съвет с участието на Сметната палата, Агенцията по обществени поръчки и Агенцията за държавна финансова инспекция. Като цел на съвета бе зададена унифициране на практиките по прилагане на контролната дейност, а като основна негова задача законодателят определи изработването на насоки, в съответствие с които се осъществява контрола по закона.</p> <p>Както прогнозирахме още към 2016 г. изместването на акцента от предоставяне на компетентни и навременни методически насоки единствено към уеднаквяване на практиките на органите за контрол в ЗОП няма да донесе каквито и да е практически ползи за законосъобразното и по-ефективно управление на системата за възлагане на обществени поръчки.</p> <p>Макар координирането и унифицирането в прилагането на закона, постигано чрез съвета, да трябваше да е на институционално ниво, а не като</p>		
--	--	--	--

	<p>методическа дейност, идеята бе и да се създадат единни и ясни правила, които също така да са публични и прозрачни и възложители, потенциални изпълнители и експерти да знаят какъв ще е стандарта при тълкуване и прилагане на правилата при възлагане на обществеността. В потвърждение на горното, в чл. 246, ал. 7 изрично бе разписано, че Насоките, разработени от съвета, се публикуват в Интернет, т.е. са напълно достъпни.</p> <p>Вместо публичност и прозрачност обаче, информацията за работата на Методическия съвет и до ден днешен е твърде оскъдна и не отговаря на очакванията на всички в Системата на обществените поръчки, да допълни методическите указания на АОП, и да внесе някаква яснота в тълкуването и прилагането на онези разпоредби на закона и правилника, които затрудняват най-много практикуващите експерти.</p> <p>И докато органът бе свикван ад хок и по поръчка на ръководители на определени ведомства, съответно заседаваше при закрити врата, за да разрешава конкретни техни казуси, до експертната общност и всички в Системата не стигаха онези отговори, които са толкова нужни на всички, които подпомагат разходването на ресурса на обществото.</p>		
<p>Американска търговска камара в България</p>	<p>1. Чл. 22, ал. 11 от ЗИД на ЗОП АТКБ предлага да се използват същите критерии и правила като чл. 10 от ЗЕДЕУУ. Мотиви: Считаме, че предложеният текст не е съгласуван и съответен на чл. 10 от Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги („ЗЕДЕУУ“).</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Разпоредбите на ал.10 и 11 са прецизирани във връзка с предвидените функционални възможности на електронната платформа.</p>

	<p>2. чл. 39, ал. 8 от ЗИД на ЗОП Предлагаме текстът да бъде по-ясно формулиран, с оглед на коментара. Считаме, че трябва да се допусне комуникация и само с електронни средства. Мотиви: Не става напълно ясно дали електронни средства мога да се използват самостоятелно или винаги в комбинация с пощенска/куриерска услуга.</p>	Не се приема	Разпоредбата е редактирана ясно. Възможностите са алтернативни.
	<p>3. Чл. 54 ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3 от ЗИД на ЗОП Да се запази частта от текста „освен ако е реабилитиран“. Мотиви: Заличаването на текстовете, би означавало, че представляващи участника реабилитирани лица ще бъдат лишени от възможността да сключат договор. Те ще бъдат приравнени на осъдените, което не е в съответствие с института на реабилитацията, тъй като тя заличава осъждането.</p>	Не се приема	Текстът е заличен, тъй като за реабилитираните лица се издава „чисто“ свидетелство, т.е. те се считат за неосъждани.
	<p>Да се добави текстът „доказани с акт на компетентен орган, който е влязъл в сила.“ Мотиви: Частта от текста „доказани с акт на компетентен орган“ буди двусмислие. Би могло да се счете, че не е необходимо актът да е влязъл в сила, а само да е издаден.</p>	Приема се	Промяната е отразена
	<p>4. Чл. 54, ал.2 и чл.55, ал.3 от ЗИД на ЗОП Новите разпоредбите на чл. 54, ал. 2 и чл. 55, ал. 3 следва да се допълнят с по едно трето изречение в следния смисъл: „Обстоятелствата, относно посочените в изречение първо от настоящата алинея основания се декларират от физическо лице, което представлява участника или кандидата по закон или пълномощие съгласно обема на представителната му власт.“</p>	Приема се по принцип	Предложението ще бъде разгледано при подготовката на промени в ПЗОП, тъй като относимите разпоредби се съдържат в него.

	<p>По този начин, от една страна, ще се запази изискването основанията да се прилагат за всички лица, изброени в чл. 54, ал. 2 и чл. 55, ал. 3 от ЗОП, а от друга, ще има поне едно лице, което би могло да отговаря по чл. 313 НК при деклариране на неверни данни.</p> <p>Считаме, че предложените промени следва да бъдат отразени и в Правилника за прилагане на ЗОП, и по-конкретно в чл. 40, за да съответстват напълно с изменените членове 54, ал. 2 и чл. 157, ал. 4.</p> <p>Мотиви: Според мотивите към ЗИД на ЗОП целта на предложеното изменение на чл. 54, ал. 2 и чл. 55, ал. 3 от ЗОП е прецизиране на кръга от лица, които са задължени да декларират т.нар. лични обстоятелства за изключване, тъй като действащите редакции на закона били общо формулирани и тяхното тълкуване водело до необосновано разширяване на задължените лица. Всъщност при предложената нова редакция кръгът на задължените да декларират лица остава твърде широк. С декларирането на тези основания безпроблемно биха се справили еднолични търговци или български дружества (ООД и АД) с управители или членове на съветите, които са български граждани, пребиваващи постоянно в България. Това обаче не е така що се отнася до чуждестранни дружества, особено корпорации от САЩ. Акционерните дружества (Corporation, Incorporated), учредени според законодателството на някой от щатите на САЩ не могат да се снабдят с удостоверения от официалните регистри, които да удостоверяват кои са директорите на тези дружества. Тези обстоятелства се удостоверяват от</p>		
--	---	--	--

	<p>корпоративния секретар на съответното дружество, но това често води до спорове с възложителя дали такова удостоверяване е валидно. От друга страна, американските корпорации имат много на брой, понякога няколко десетки директори, които се събират периодично на заседания, за да решават основни въпроси от дейността на дружеството, но нямат възможност и не подписват документи, свързани с текущата дейност. Доста често списъкът на хората, които искат да се срещнат с изпълнителния директор на дадена корпорация от САЩ е много дълъг и това прави не трудно, а невъзможно да се получи подпис на изпълнителния директор под каквото и да е документ. Текущата дейност и подписването на свързаните с нея документи са делегирани на други длъжностни лица (officers). Тези обстоятелства следва да бъдат съобразени при уредбата на българския ЗОП, тъй като българската икономика е отворена, разчитаща на чуждестранни инвестиции и внос на технологии.</p> <p>Аргумент от Директива на ЕС: Няма изискване, произтичащо от правото на ЕС, което да налага въведеното в ЗОП задължение всяко едно от лицата по чл. 54, ал. 2 и чл. 55, ал. 3 от ЗОП да декларира обстоятелствата, касаещи основанията за отстраняване. Понастоящем действащите правила за деклариране представляват твърде обременителен формализъм.</p>		
--	---	--	--

	<p>5. Чл.66 от ЗИД на ЗОП С цел преодоляване на този проблем, предлагаме АОП да публикува методическо указание, за да улесни възложителите в такива хипотези и да предотврати излишни затруднения в изпълнение на договорите поради неразбирането или неувереността как да се прилага чл. 66, ал. 11. В тази връзка, считаме, че уточнението в новата предложена ал. 3 на чл. 66 допълнително внася неяснота, че договор за изпълнение може да се сключва само с подизпълнители, които са били посочени в офертата. Предлагаме текста на предложената ал. 3 на чл. 66 да бъде премахнат в окончателния вариант на законопроекта. Може да се предвиди, че договор за подизпълнение се сключва с всеки подизпълнител, посочен съгласно изискванията на закона. Считаме, че предложеното изменение в новата ал. 4 (досегашна ал. 3) на чл. 66 също е ограничаващо и може да доведе до формални затруднения.</p> <p>Мотиви: В практиката се забелязва неувереност у възложителите да допуснат включване на нов или замяна на вече предложен подизпълнител след сключване на договора. Някои от тях дори изискват ЕЕДОП при вече сключен договор, назначаване наново на комисия и т.н.</p>	Приема се	Относителната разпоредба е редактирана. Независимо от това, при необходимост ще бъде издадено методическо указание.
	<p>6. Чл.67, ал.3 от ЗИД на ЗОП Считаме, че чл. 67, ал. 3 трябва да остане в сила, защото е законовата гаранция за възможността ЕЕДОП да се използва повторно. Наред с това трябва да се създадат изрични разпоредби в ЗОП или в Правилника за прилагане на ЗОП, които да уредят техническите начини за повторното използване на</p>	Не се приема	Възможността за повторно използване на ЕЕДОП е уредена технически от самата информационната система за еЕЕДОП, поради което не е необходимо изрична законова делегация.

	<p>ЕЕДОП. Този начин трябва да е максимално улеснен. Веднъж подписан ЕЕДОП да може да се подава отново, включително и като заверено и потвърдено от представителя копие, без излишни допълнителни условия. В момента, разпоредбите на Правилника по-скоро пречат, или не са достатъчно ясни за възложителите, за повторното му използване. Независимо как е подписан ЕЕДОП към някакъв момент от задължените лица, законът следва да позволява повторното му използване независимо от формата му, ако обстоятелствата в него са все още актуални. Представителят на кандидата за конкретната обществена поръчка носи отговорност за своята декларация (по чл. 44, ал. 2 от Правилника) пред възложителя, че обстоятелствата са все още актуални. Това е принципът, заложен в Директивите. Моля да вземете предвид добрите практики в Европа в тази връзка – Европейската комисия изрично е обявила на страницата за генериране на ЕЕДОП, че <i>„Ако информацията все още е вярна, можете повторно да използвате ЕЕДОП, с който сте участвали в предишна процедура за възлагане на обществена поръчка“</i>.</p> <p>Мотиви: Според мотивите към ЗИДЗОП причина за предложеното изменение е, че един от начините за подготовка и попълване на е-ЕЕДОП е чрез използване на информационната система на Европейската комисия за е-ЕЕДОП и това щяло да даде възможност за повторно използване на информацията от попълнен и предоставен ЕЕДОП в предходни процедури. При това положение няма никаква логика да се отменя именно разпоредбата,</p>		<p>С функцията за обединяване на два файла в xml формат системата улеснява лицата, като им спестява повторно попълване на информация, която вече се съдържа в друг ЕЕДОП.</p> <p>Същите възможности ще предоставя и модул ЕЕДОП в националната електронна платформа за обществени поръчки. При необходимост, детайли относно ползването на модула и представянето на ЕЕДОП, в т.ч. и лицата, които го подписват, ще бъдат уредени в ППЗОП.</p> <p>Съгласно националното законодателство наказателната отговорност относно декларирането на личните обстоятелства, се носи персонално от лицето, за което се отнасят. Доколкото тези факти са строго лични и не може да се декларират от друго лице. Освен това конфликтът на интереси напр.</p>
--	---	--	---

	<p>която предвижда изрично възможността вече използван ЕЕДОП да се използва отново.</p> <p>Също така, Единният европейски документ за обществени поръки (ЕЕДОП) е създаден в законодателството на Европейския съюз с цел улесняване на възложителите и участниците в процедурите за възлагане на обществени поръчки. Европейската комисия изтъква основните му качества и цели като - еднократност, улеснение, иновативност (т.е. автоматизация и цифровизация). До този момент българските възложители и участници не успяха да се възползват от тези предимства, заложиени в проекта на ЕЕДОП. За да постигне пълния си ефект, считаме, че някои правни аспекти относно приложимостта на ЕЕДОП трябва да бъдат изрично потвърдени и изяснени законодателно. Считаме, че Законът изрично трябва да позволи повторното използване на ЕЕДОП и да уреди технически начина, по който да се използва повторно. Това е изискване и на Директиви 24 и 25 от 2014 г.</p> <p>Предложение във връзка с подписващи ЕЕДОП лица: в допълнение към горното предложение, предлагаме да се позволи възможността ЕЕДОП и цялото електронно заявление за участие/предложение на кандидата/участника да бъдат подписвани общо само от един надлежно оправомощен представител, деклариращ обстоятелствата от името на дружеството и всички членове на управителни и надзорни органи. Първо, представителят на кандидата носи наказателна отговорност за невярна декларация. Отговорността му е законово санкционирана съгласно НК (чл. 313) и ЗЗД (чл. 42). Той/тя ще направи необходимото да се</p>		<p>трябва да се изследва за всяка процедура и не може да се декларира по принцип, предвид динамиката на обстоятелствата. Доколкото проверката на личното състояние е задължителна и наличието на обстоятелствата е абсолютно основание за отстраняване, то не може да бъде оставено на трето лице.</p>
--	---	--	--

	<p>увери, че не декларира грешни обстоятелства. Освен това, при съмнение Възложителят винаги може да провери дали са верни декларираните данни. Това предложение е приложимо и нужно особено при въвеждане на ЦАИС ЕОП. В други държави-членки на ЕС има вече приети такива практики – в електронната платформа на Белгия например, както и чрез e-Certis в Унгария. Тенденцията е, че при функциониране на електронна платформа подписването и подаването на всички документи за обществена поръчка се прави от едно лице, което има нужните правомощия и носи отговорност, както пред дружеството, така и пред възложителя, ако декларира неверни данни. Това разрешение отговаря и на методическите указания на АОП, че е важно обстоятелствата за отстраняване да не са налични, а не точно как формално са декларирани. Непрактично е, например, да се събира всеки път целият борд на директорите да подписва наново ЕЕДОП за всяка поръчка в целия Европейски съюз. Не това е целта на Директивите.</p> <p>Предлагаме това да бъде изрично уредено в Закона, за да не се допускат неясноти в Правилника или прекомерни изисквания от Възложителите.</p>		
	<p>7. Чл. 67, ал.2 от ЗОП Предлагаме в ЗОП изрично да се посочи, че ЕЕДОП се подава само от името на търговци – кандидати и участници и подизпълнители или трети лица, чиито ресурси се използват за доказване на критериите за подбор и че ЕЕДОП не следва да се подава от името на физически лица. В практиката има превратно</p>	<p>Не се приема</p>	<p>В някои случаи търговец може да е и физическо лице, поради което няма основание тези лица да се изключват по принцип.</p> <p>В официалния превод на български език на директивата, направен от юристи-лингвисти, се ползва</p>

	<p>разбиране, че физически лица, експерти, наети от участника за процедурата като част от екипа му, следва да се третират като подизпълнители или трети лица, чиито ресурси се използват, и се изисква да подписват ЕЕДОП (т.е. да декларират, че не са в несъстоятелност и т.н.). На практика тези физически лица, независимо дали са служители на участника, или са наети от него въз основа на друго гражданско-правно основание, представляват самите такъв ресурс. Такъв е и текстът на чл. 63 от Директива 2014/24, който се отнася до използването на ресурса на други "entities", което не може да се преведе като физически лица.</p>		<p>термина „субект“, който не изключва физическите лица.</p>
	<p>8. Чл. 70, ал. 2, т. 1 от ЗОП Предлагаме следната редакция на разпоредбата на чл. 70, ал. 2 от ЗОП, а именно, да отпадне настоящата т. 1, а съответно, настоящата т. 2 да стане т. 1 и настоящата т. 3 да стане т. 2: Чл. 70. "(2) Икономически най-изгодната оферта се определя въз основа на един от следните критерии за възлагане: 2. ниво на разходите, като се отчита разходната ефективност, включително разходите за целия жизнен цикъл; 3. оптимално съотношение качество/цена, което се оценява въз основа на цената или нивото на разходите, както и на показатели, включващи качествени, екологични и/или социални аспекти, свързани с предмета на обществената поръчка." Алтернативно, законодателят би могъл поне да ограничи самостоятелното използване на критерия</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Този критерий е по директива и към момента няма сериозни основания да се счита, че следва категорично да отпадне. Той е подходящ за прилагане при стандартизирани поръчки, особено за някои доставки.</p>

	<p>„цена“ до определени категории възложители или определени видове поръчки.</p> <p>Мотиви: Съгласно духа на въведения пакет директиви на ЕС в областта на обществените поръчки, цената вече не следва и не може да бъде централен определящ фактор при възлагането на обществени поръчки. Предвид наличните практики на пазара и с оглед постигането на най-доброто съотношение качество/цена, подкрепяме позицията, че в България законодателят би следвало да се възползва от предоставените възможности съгласно разпоредбите на Член 67, ал. 2, трети параграф от Директива 2014/24/ЕС и Член 82, ал. 2, трети параграф от Директива 2014/25/ЕС, а именно в ЗОП да се предвиди, че възлагащите органи не могат да използват само критерия „цена“ или само критерия „разходи“ като единствен критерий за възлагане, или да се ограничи тяхното използване до определени категории възлагащи органи или определени видове поръчки.</p> <p>В случай че остане настоящият текст на разпоредбата, предлагаме законодателят да я доразвие, като точно да даде разяснение какво точно се визира под това икономически най-изгодна оферта да бъде определяна въз основа на критерия "най-ниска цена".</p> <p>Възлагането на обществени поръчки в редица сектори и случаи, например, закупуването от лечебните заведения на биологични и биоподобни лекарствени продукти, не би следвало да се допуска да бъде възлагано по критерий "най-ниска цена", тъй като в противен случай често на практика става невъзможно да се подсигури и предостави адекватно и необходимо</p>		
--	---	--	--

	<p>лечение на пациенти, болни от тежки заболявания. Друг такъв пример са случаите на доставки на високо технологични продукти, необходими за повишаване на конкурентоспособността на българската икономика, при което възложителите следва да заложат и отчетат в обявлението и спецификацията на обществената поръчка съпровождащите технологията / техниката жизнен цикъл, обучение за работа с него и подобни дейности и съпровождащи ги разходи (с оглед цената на поръчката). Предвид наличието на практики в обратна посока, считаме, че посоченият въпрос следва да се регулира и уреди на законово ниво, а именно в ЗОП.</p> <p>Аргументи от Директива на ЕС: Директива 2014/24/ЕС, Член 67, ал. 2, трети параграф, във връзка с Член 67, ал. 1:</p> <p>"Държавите членки могат да предвидят, че възлагащите органи не могат да използват само критерия „цена“ или само критерия „разходи“ като единствен критерий за възлагане, или да ограничат тяхното използване до определени категории възлагащи органи или определени видове поръчки."</p> <p>Директива 2014/25/ЕС, Член 82, ал. 2, трети параграф, във връзка с Член 82, ал. 1:</p> <p>Държавите членки могат да предвидят, че възложителите не могат да използват само критерия „цена“ или само критерия „разходи“ като единствен критерий за възлагане, или да ограничат тяхното използване до определени категории възложители или определени видове поръчки."</p>		
	<p>9. Чл. 70, ал. 5 от ЗОП</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Действащият ЗОП не възпрепятства възложителите ефективно да</p>

	<p>Предлагаме следната редакция (допълнение) на разпоредбата на чл. 70, ал. 5 от ЗОП: "Показателите, включени в критериите по ал. 2, т. 2 и 3, трябва да са свързани с предмета на поръчката. Те могат да съдържат фактори, които се отнасят до всеки етап от жизнения цикъл на строителството, доставките или услугите, независимо че тези фактори не се отнасят до характеристиките, посочени в техническите спецификации. Критериите за възлагане не трябва да водят до предоставянето на възлагащия орган на неограничена свобода на избор. Те трябва да гарантират, че е възможна реална конкуренция, и да се придружават от спецификации, които позволяват ефективната проверка на представената от участниците или кандидатите информация с цел да се прецени доколко офертите отговарят на критериите за възлагане. При съмнение възлагащите органи проверяват ефективно точността на информацията и доказателствата, предоставени от участниците или кандидатите."</p> <p>Мотиви: С цел осигуряването на реална конкурентна среда, гарантиране принципите на лоялната конкуренция, равнопоставеност и законност, както и предвид наличните практики на пазара в страната ни, считаме, че законодателят следва да прецизира и допълни редакцията на въпросната разпоредба на чл. 70, ал. 5 от ЗОП.</p> <p>Аргументи от Директива на ЕС: Директива 2014/24/ЕС, Член 67, ал. 4, във връзка с Член 67, ал. 2; както и Директива 2014/25/ЕС, Член 82, ал. 4, във връзка с Член 82, ал. 2:</p>		<p>проверяват информацията и доказателствата, които представят участниците. Независимо от това при подготовката на промените в ПЗЗОП предложението ще бъде обсъдено с цел въвеждане на уточняващи текстове.</p>
--	--	--	---

	<p>"Критериите за възлагане не трябва да водят до предоставянето на възлагащия орган на неограничена свобода на избор. Те трябва да гарантират, че е възможна реална конкуренция, и да се придружават от спецификации, които позволяват ефективната проверка на представената от оферентите информация с цел да се прецени доколко офертите отговарят на критериите за възлагане. При съмнение възлагащите органи проверяват ефективно точността на информацията и доказателствата, предоставени от оферентите."</p>		
	<p>10. Чл. 100, ал. 11 от ЗОП В чл. 100, ал. 11 предлагаме да се предвиди, че „При спиране на процедурата във връзка с обжалване сроковете по процедурата спират да текат до нейното възобновяване. Възложителят може да удължи допълнително оставащите срокове в процедурата, ако сметне за необходимо, за да се даде достатъчно време на участниците / кандидатите за подготовка след възобновяване на процедурата.“ Мотиви: Забелязваме превратно или неразбиращо тълкуване на чл. 100, ал. 11 от ЗОП във връзка със спиране и подновяване на процедурите поради обжалване. За нагледност, представяме следния примерен случай: Остават 10 дни до крайния срок за подаване на оферти. Има обжалване, което спира процедурата. Докато процедурата е спряна, възложителят не дава разяснения, не могат да се подават оферти и т.н. Минават например три месеца и КЗК и ВАС окончателно отхвърлят искането за спиране на процедурата и тя може да продължи. През това време</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Няма необходимост от въвеждане на такава разпоредба, тъй като въпросът е уреден в чл. 28, ал. 5 ППЗОП.</p>

	<p>може да има напуснали директори на участника (т.е. трябва да се състави но ЕЕДОП, нови пълномощни и т.н.), да са се променили цените на суровини, мита, трудови възнаграждения и много други фактори. Т.е., една оферта не може да бъде готова и да отлежава в краен вариант три, а понякога и 4-5-6 месеца. Възложителят обаче приема решение за възобновяване на процедурата и обявява (в един конкретен случай) 1 ден за подаване на офертите от решението му за възобновяване, позовавайки се на чл. 100, ал. 11 той приема този един ден за удължаване на процедурата.</p> <p>Всяка правна логика обаче определя, че когато процедурата е спряна, сроковете в процедурата не текат (така изрично е уредено в АПК).</p> <p>Въпреки, че не приемаме недобросъвестното обжалване, считаме, че горната практика е също недобросъвестна и нелогична, най-малкото защото няма предвидимост. Когато нещо е спряно, то трябва да продължи от момента, в който е било спряно. Т.е. след възобновяването на процедурата отново е следвало да останат 10 дни за подаване на офертите. Иначе това създава липса на предвидимост за кандидатите. На практика чл. 100, ал. 11 предоставя възможност на Възложителя да удължи срока на процедурата свръх тези оставащи 10 (в дадения случай дни). Защото поради посочените по-горе причини, дори и тези оставащи 10 дни може да не са достатъчни за обективно добро завършване на офертите след дълго спиране на процедурата. ЗОП не урежда изрично тези ситуации и възложителите, както посочихме, действат изненадващо и недобросъвестно.</p>		
--	--	--	--

	<p>11. Чл. 116, ал.1 от ЗИД на ЗОП Предлагаме т. 6 на чл. 116, ал.1 да не се отменя. Мотиви: Считаме за неподходящо да се отмени сегашната т. 6 на чл. 116, ал.1. Това основание за изменение на договор за обществена поръчка е предвидено в Директивите. Един от основните проблеми на договорите за обществени поръчки е невъзможността за изменението им при обективна нужда. Разбираемо е, че в случая принципите за прозрачно и честно разходване на публични средства има предимство. Но Европейската комисия е отчела необходимостта от гъвкавост и е допуснала възможни изменения на договорите при определени условия (да не се отклоняват от предмета на договора) и ценови граници.</p>	Не се приема	Отмяната на чл. 116, ал. 1, т. 6 . ЗОП е по предложение на контролните органи. Тя има дисциплинираща функция, с оглед недопускане на изменения на договорите, без да са налице непредвидени обстоятелства.
	<p>12. Чл. 229, ал. 1, т.2, б. „е“ от ЗИД на ЗОП Предложението в текстовете да отпадне. Мотиви: Контролът върху изменението на договорите не е целесъобразен предвид спешността, когато изменението се налага поради непредвидени обстоятелства. Изчакването на каквито и да било срокове за контрол и становище от АОП би обезсмислило мотива за спешност и непредвидимост.</p>	Не се приема	Такъв контрол и към момента се извършва. Същият е въведен с новия ЗОП още от 2016 г. Този контрол не спира сключването на анекс за изменение на договора. Не е необходимо възложителят да изчаква резултата от проверката на АОП, освен в случаите, когато не е убеден в законосъобразността на действията си.
	<p>13. Чл. 229, ал. 2 от ЗИД на ЗОП Предложението в текстовете да отпадне. Мотиви: Разширяването на предварителния контрол върху процедурите на договаряне ще забави и затрудни работата на секторните възложители, които са представители преимуществено на бизнеса.</p>	Не се приема	Изложените мотиви по-скоро навеждат на извод за необходимостта от провеждане на предварителен контрол върху най-непрозрачните процедури. Контролът е въведен и в обществен интерес, доколкото цените на

	<p>Най-често използваните процедури от секторните възложители са именно процедурите на договаряне и техните стойности са предимно над този праг - 200 хил. лв. за доставки и услуги. Ще се наложи прекратяване на започната процедура и нейното стартиране отново, което води до разпиляване на човешки ресурс и забавяне на сключването на съответен договор. Ще се наруши нормалният ритъм на работа по експлоатация на производственото предприятие, което би довело до значителни загуби за бизнеса.</p>		<p>услугите от секторните възложители, част от които са монополисти, са често дискутирани в публичното пространство.</p>
	<p>14. §85-§90 от ЗИД на ЗОП Вместо посочените в чл. 215, ал. 5 и 6 от ЗОП санкции, да се предвиди административно-наказателна отговорност за съответния възложител. Ето защо предлагаме следните изменения: Чл. 215, ал. 2, т. 4 се изменя и придобива следна редакция: „4. установява незаконосъобразност на решението, като в случаите по ал. 5 предприема предвидените в тази разпоредба действия.“ Чл. 215, ал. 5 се изменя и придобива следната редакция: „Когато Комисията за защита на конкуренцията установи незаконосъобразност на решението на възложителя и когато е допуснала предварително изпълнение, изпраща преписката на Агенцията за държавна финансова инспекция за предприемане на действия по компетентност.“ Чл. 215, ал. 6 от ЗОП се отменя. Чл. 219 от ЗОП се отменя. Създава се нов чл. 254а от ЗОП със следната редакция:</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Алтернативните санкции са въведени в съответствие с Директива 2007/66/ЕО. Те покриват случаите, когато договорът се запазва, поради много висок обществен интерес, независимо че е допуснато нарушение в процедурата, включително неправилно избран изпълнител. Поради тежестта на последното нарушение санкцията е голяма и многократно надхвърля размера на тези, предвидени в административнонаказателната част на ЗОП.</p>

	<p>„Възложител, който сключи договор за обществена поръчка въз основа на допуснато предварително изпълнение от Комисията за защита на конкуренцията, но впоследствие Комисията за защита на конкуренцията установи незаконосъобразност на решение, издадено в хода или при приключване на процедурата за възлагане на същия договор и ако установената незаконосъобразност е засегнала възможността на лицето, подало жалбата, да участва в процедурата или да бъде определено за изпълнител, се наказва с глоба в размер до 10 на сто от стойността на сключения договор, и в размер до 3 на сто от стойността на сключения договор ако установената незаконосъобразност не е засегнала възможността на лицето, подало жалбата, да участва в процедурата или да бъде определено за изпълнител.“</p> <p>Мотиви: Следва да се използва възможността да се коригират неясните и несправедливи разпоредби на чл. 215, ал. 5 и 6 и чл. 219 от ЗОП. В тях се посочва, че Комисията за защита на конкуренцията налага санкции като процент от стойността на договора, но не е посочено на кого се налагат такива санкции. Санкциите следва да са изрично и изчерпателно уредени в закона като размер, основание за налагане, лице, на което могат да се налагат, и ред, по който се налагат.</p> <p>Тази неяснота не се премахва и от лаконичната разпоредба на чл. 219 от ЗОП, която гласи, че: „[С]сумите в изпълнение на санкциите по чл. 215, ал. 5 и 6 се заплащат от бюджета на юридически лица, чиито ръководители са възложители – физически лица.“ Не става ясно защо след като санкцията е</p>		
--	---	--	--

	<p>наложена на възложителя за извършено от него нарушение, трябва съответното юридическо лице, което той представлява, да плати. Ако възложителят е публичен, то това юридическо лице ще бъде бюджетно учреждение. Така при изпълнението на тази санкция държавата плаща сама на себе си. Предвиждането на такава санкция не стимулира публичните възложители да не извършват нарушения, след като за тях ще плати бюджетното учреждение, което представляват.</p> <p>Не би било справедливо предвидената санкция да се налага и на изпълнителя, защото той не винаги има вина за допуснатото от възложителя нарушение. Затова санкцията следва да се понесе от възложителя като административно-наказателно отговорно физическо лице.</p>		
<p>Камара на строителите</p>	<p>Напълно подкрепяме основните промени в проекта на ЗИД на ЗОП, свързани с осигуряване на условия за поетапно преминаване към изцяло електронно възлагане на обществените поръчки. Също смятаме, че повишаване на стойностните прагове по чл. 20 от ЗОП (§ 7 от законопроекта) в съответствие с Делегираните регламенти на Европейската комисия от 2017 г. ще окаже положително въздействие върху строителния сектор, тъй като ще се постигне в голяма степен сближаване на националните стойности на праговете за строителство със съответните европейски.</p> <p>Същевременно бихме искали да предложим и други изменения и допълнения в законопроекта, с които се цели прецизиране на отделни текстове и подобряване и уеднаквяване на условията в процеса по възлагане</p>	<p>Приема се по принцип</p>	

	<p>на обществени поръчки в областта на строителния инвестиционен процес.</p> <p>За идентифициране и решаване на актуалните проблеми, които създава действащото законодателство при възлагане на обществени поръчки по инициатива на КСБ са сформирани работни групи с участието на представители от ръководствата на браншовите организации в строителния сектор, в т.ч. Камара на инженерите в инвестиционното проектиране, Българска Браншова Камара „Пътища“, Българската Асоциация на архитектите и инженерите - консултанти, Камара на архитектите в България, Камара на инженерите по геодезия, Съюза на архитектите в България и Българското общество по строително право.</p> <p>По-съществените разработени предложения са в следните насоки:</p> <p>За КСБ един от най-важните проблеми е свързан с облекчаване възможността за включване на подизпълнители при възлагане на обществени поръчки - както в рамките на процедурата за избор на изпълнител на обществената поръчка, така и по време на изпълнение на договора. Тази законодателна инициатива е насочена както към малки и средни строителни фирми, тъй като те ще имат реална възможност за участие в тръжните процедури, така и към големите фирми и обединения, тъй като в повечето случаи необходимостта от възлагане на определени видове строителни и монтажни работи на подизпълнители се явява по време на изпълнение на строителството. Законодателните предложения (алинеи на чл. 66) включват възможността за</p>		<p>Използването на подизпълнители е регламентирано в чл. 66, ал. 1 ЗОП като възможност за кандидатите и участниците. В тази разпоредба няма необходимост от промяна.</p> <p>По отношение на възможността за замяна или включване на подизпълнители в процедурата, действащата нормативна уредба позволява това да се направи в рамките на възможността за отстраняване на пропуски, грешки и неточности, установени от комисията в при подбора на кандидатите и участниците.</p>
--	--	--	--

	<p>използване на подизпълнител да се разглежда като право, а не като задължение на участника, избран за изпълнител. В този смисъл следва да се предвиди възможност, която да позволява определена степен на гъвкавост за избрания изпълнител по отношение на организирането на изпълнението на възложения договор за обществена поръчка, т.е. не следва да се счита за фиксиран ангажимент, а за възможност, от която избрания изпълнител, който отговаря на изискванията за изпълнение на съответните видове строителни и монтажни работи, може да се възползва, съобразно конкретния случай.</p>		<p>Относно замяната или включването на нов подизпълнител по време на изпълнението на договора, относимите разпоредби са прецизирани, така че да се осигури еднакво разбиране и прилагане в практиката.</p>
	<p>Друга група промени са насочени към повишаване на качеството, както на кандидатите в обществените поръчки, така и на избраните изпълнители, за да се осигури по-качествен резултат, заплатен от обществени финанси. В тази връзка се предлагат промени, свързани със завишаване на изискванията за опит не само за услугите, свързани със строителство, и на тясно свързаните услуги по проектиране и надзор, които са неразривна част от строителния процес. В този смисъл се явява практически целесъобразно правилата от ЗОП, свързани с възможностите за изискване и доказване на опит в строителството и на сходни дейности, относими към проектиране и строителен надзор, да бъдат приравнени на тези за изпълнението на строителство. Като продължение на същата идея за повишаване на качеството на строителния продукт се предвижда ограничаване на възможността изпълнители на услуги по проектиране или строителен надзор да се възлагат единствено въз основа на най-ниската цена.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Липсват конкретни предложения, от които да се установи в какъв аспект следва да се направят промени и в кои разпоредби на закона.</p> <p>По отношение преодоляване на практиката по предлагане на нереалистично ниски цени е приложим чл. 72 ЗОП, както и задължението участниците да декларират, че са спазили изискванията на трудовото и социалното законодателство при формиране на ценовите оферти (чл. 39, ал. 3, т. 1, б. „д“ ППЗОП).</p> <p>Ограничаването на възможността проектирането и строителния надзор да се възлагат единствено въз основа на критерия най-ниска цена е ново и съществено предложение,</p>

	<p>Целта е по този начин да се ограничи установилото се изкривяване на пазара на тези услуги и избора на изпълнители, които де факто не предлагат икономически най-изгодната оферта, а предлагат нереалистично ниска цена, която изначално компрометира качествено изпълнение на съответния договор.</p>		<p>което следва да е обект на широко обществено обсъждане.</p>
	<p>Необходима е промяна в чл. 100 от сегашната редакция на закона, съгласно която промяна, при изтичането на сроковете за промени в другите условия за провеждане на обществената поръчка (в обявлението, с което се оповестява откриването на процедурата, в поканата за потвърждаване на интерес, в документацията за обществената поръчка и в описателния документ), да могат да се правят промени и в самите срокове, без посочване на конкретни причини и мотиви за това от страна на Възложителите. Принципно сроковете също са част от условията, но при сегашната редакция на чл. 100, ал. 6 от ЗОП е възможно да се прави и тълкуване, при което сроковете не са част от условията и това води до противоречива практика по прилагането на закона.</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Разпоредбата на чл. 100, ал. 6 е прецизирана, макар да не е ясно към коя редакция реферират коментарите. Безспорно, сроковете за подаване на оферти са част от условията в процедурата. Те могат да бъдат променяни както в 14-дневния срок от публикуването в РОП на обявлението за откриване на процедурата (виж новата редакция на ал. 3), така и след това при наличие на условията, посочени в ал. 7 и 12.</p>
	<p>От съществено значение е и внасянето на някои промени в режима на обжалване на обществените поръчки и по-специално - въвеждането на служебното начало и основанията по чл. 146 от АПК, при извършването на проверката на КЗК по подадена жалба. При сегашния режим, при подадена жалба, проучването на преписката по жалбата обхваща само обстоятелствата по жалбата, т. е. КЗК не е обвързана при произнасянето си по жалбата от всички налични пороци при провеждането на процедурата, а само на</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Въвеждането на принципа за служебното начало в ЗОП означава КЗК да проверява всички действия и актове на възложителите и комисиите за провеждане на процедурите на всеки етап от възлагателния процес. Това ще доведе до изключително забавяне при провеждане на процедурите и затруднения за възложителите.</p>

	<p>онези, които жалбоподателят е посочил в жалбата си. Това съществено отличава производството по ЗОП пред КЗК от това по административни дела по АПК пред административните съдилища, където служебното начало е силно застъпено и се прилага един по-широк кръг от основания за обжалване, а именно тези по чл. 146 от АПК. Това следва да се промени и ЗОП да се синхронизира с АПК, тъй като КЗК е специализирана особена юрисдикция, една от функциите на която е да гарантира ефикасно правораздаване в сферата на обществените поръчки. От друга страна, при последващия контрол на Управляващите органи на Оперативни програми, който е по ЗУСЕСИФ, а не по ЗОП, и се развива на принципа на засиленото служебно начало, нерядко се откриват нарушения, които не са били констатирани при обжалване пред КЗК. При възприемане на служебното начало и в производството по ЗОП пред КЗК нейният правораздавателен контрол ще обвързва и посочените Управляващи органи, които след съответно приключило производство пред КЗК няма да могат да налагат санкции за нарушения, които не са установени от КЗК. Това ще облекчи сериозно бенефициентите - общини и държавни учреждения, които към днешна дата независимо от благоприятен за тях изход от производство по ЗОП пред КЗК, при последващо такова по ЗУСЕСИФ са застрашени от санкции.</p>		<p>Освен това въвеждането на този принцип ще измести доказателствената тежест в процеса и ще размие границите на отговорността за законосъобразното възлагане на поръчките. В допълнение, ще е необходимо да се увеличи администрацията на КЗК, да се осигури произнасянето в разумни срокове.</p>
	<p>Допълнената редакция на чл. 103, ал. 1 предвижда, по подобие на отменения ЗОП, изрично изискване за включване в състава на комисията за извършване на подбор на кандидатите и участниците, на лица</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Не се установява необходимост от нормативно регламентиране на въпроса. Действащата уредба не ограничава възложителите да</p>

	притежаващи необходимата професионална квалификация, свързана с предмета на поръчката, както и на поне един правоспособен юрист.		включват в състава на комисиите лица със съответната компетентност (вкл. с юридическо образование), необходима за осигуряване на законосъобразното провеждане на процедурите.
	Предлага се промяна на чл. 67 ЗОП. Към настоящия момент ППЗОП не прави разлика между това за кои лица се отнася информацията в ЕЕДОП за обществени поръчки (в частта относно основанията за отстраняване и личното състояние) и това кои лица следва да го подпишат, като практически е установено тъждество между двете категории. Така установеното с правилника положение създава непропорционални и неоправдани съществени практически затруднения пред участието в процедури за избор на изпълнители на поръчки на икономически оператори със сложна (напр. холдингова) корпоративна структура и в общия случай препятства участието на чуждестранни лица. С изменението се предвижда ЕЕДОП да се подписва единствено от едно или повече лица, които имат право да представляват участника (вкл. и по пълномощие), съобразно реда за упражняване на представителната власт (заедно, поотделно или при други ограничения).	Приема се по принцип	Кръгът на лицата, които подават ЕЕДОП е прецизиран в чл. 54, ал. 2 и чл. 55, ал. 3 ЗОП. Допълнително тези лица ще бъдат уточнени в ППЗОП.
	Предлага се промяна и на чл. 112, ал.5, която да ограничи възможността в договорите, възложени по реда на ЗОП да се включват условия, позволяващи обвързването на реда или размера на плащанията с възможността за осигуряване на финансиране за изпълнението му от страна на възложителя. Доколкото към момента липсва изрична забрана в този смисъл и предвид, че проектите на договори за	Не се приема	Предложението е неясно. По отношение на коментара, че проектите на договори не подлежат на допълнително разглеждане след откриване на поръчката, е необходимо да се подчертае следното:

	<p>възлагане на обществени поръчки не подлежат на допълнително разглеждане след тяхното публикуване като част от тръжните документации, в чести случаи възложителите злоупотребяват с възможността за едностранно определяне на условията за тяхното изпълнение. Част от този идентифициран подход са и договорни условия, поставящи реда и/или размера на плащанията по договора под условие, свързано с осигуряването на финансов, независимо от извършената от определения изпълнител работа.</p>		<p>Съгласно чл. 100, ал. 1 и 2 ЗОП всички заинтересовани лица могат да правят предложения за промени в условията на поръчката, в т.ч. и по клаузите на проекта на договор.</p>
	<p>Предлага се и редакция на чл. 116, ал. 1 с цел разпоредбата да се приведе в съответствие с текста на чл. 72, параграф 1, б. „а“ на директива 2014/24, който допуска възможностите за изменение на договора, стига изменението да не излиза извън цялостния характер на поръчката. Също се разработват текстове относно допустимите изменения, съгласно първата хипотеза по чл.116, ал.1 да бъдат приложими механизмите на ФИДИК (ПК 13.2, ПК 13.3, ПК 13.6, ПК 13.7 и ПК 13.8 и удължаване срока за завършване съгласно ПК 8.4) за изменения и корекции на цени. С привеждане на текста на закона в съответствие с текста на директива 2014/24 ще се даде възможност за законосъобразни промени на договорите по време на изпълнение, които до момента не се практикуват и ограничават ползването на международно признати стандартни образци на договори, които гарантират приложение на най-добрите практики в строителството.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Липсва конкретно предложение за промяна в чл. 116, ал. 1, т. 1 ЗОП. Посочено е, че се „разработват текстове относно допустимите изменения“, които да позволят прилагане на механизмите на ФИДИК. Ако има такива разработки относно допустимите изменения, те следва да бъдат предоставени за обсъждане с оглед промяна на действащи разпоредби, както и при изготвяне на стандартизирани образци.</p>
	<p>Други актуални проблеми, които следва да се регламентират в проекта на ЗИДЗОП и по които все още се работи са:</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Доколкото предложенията са съществени и нови, за приемането им е необходимо да се предвиди</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • обявените пределни цени от възложителя, т. е. следва да се включи текст, който да не позволява отстраняването от търг на участници за това, че са предложили цена, по-висока от пределната т.е. цените трябва да са девизни; • при повече от четири оферти да отпаднат участниците, предложили най-високите и най-ниските цени - с повече от 20% от средно претеглената цена (чл. 72 от ЗОП); • при възлагане на обществени поръчки за строителство в случаите на подбор по най-ниска цена, задължително да има преквалификация за предварителен подбор на фирми с подходящ капацитет и опит. 		<p>широко обществено обсъждане, като се отчетат становищата на възложителите.</p> <p>Освен това по отношение на първото предложение следва да се изясни съдържанието на понятието „девизни цени“, както и да се анализира ефекта от такава промяна за засегнатите лица.</p> <p>Второто предложение в частта за отстраняване на оферта/участник поради необосновано благоприятна оферта (с най-ниска цена) вече е регламентирано в чл. 72, ал. 4 и 5 ЗОП. Липсват мотиви към предложението за отстраняване на оферта поради по-висока цена. Доколкото обаче такава оферта е неблагоприятна за възложителя, то тя не би следвало да спечели състезанието.</p> <p>По отношение на последното предложение, етап на предварителен подбор на участниците се провежда в рамките на всяка от процедурите за обществени поръчки без оглед на предмета и избрания критерий за възлагане.</p>
--	---	--	--